

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस, ३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डइस्टेट, फोर्ट, मुंबई-४००००१.

दुरध्वनीक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

विषय :- कोंकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीचा

अनुपालन अहवाल सादर करणेबाबत.

जा.क्र./ल. ले/ 227 /सन 2023-24

फोर्ट, मुंबई ४००००१ दिनांक:- 12/09/2023.

प्रति,

शासकीय सहायक अभियोक्ता,

मा.उच्च न्यायालय, मुंबई.

संदर्भ: १) मा. उच्च न्यायालयातील जनहित याचिका क्र.87/2013 मधील दि. 25 जुलै 2016

रोजीचा न्यायनिर्णय.

२) शासन निर्णय क्र. एस-30/2013/प्र.क्र.479/भाग-1/ फ-3, दि.02.09.2016

उपरोक्त संदर्भान्वये विषयांकीत प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयाने, जनहित याचिका क्र. 87/2013 मधील दि. 25 जुलै 2016 रोजीचा न्यायनिर्णयानुसार राज्यातील सागर तटीय जिल्हयांकरिता कांदळवनाचे संरक्षण व संवर्धन करण्यासाठी सनियंत्रण समिती गठीत करण्यात आली आहे. त्यानुसार सदर समितीच्या दरमहा बैठका घेतल्या जातात.

त्या अनुषंगाने कोंकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या दि.02.03.2023 ते दि.01.09.2023 रोजी पर्यंत घेण्यात आलेल्या बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त आपणाद्वारे मा. उच्च न्यायालयात सादर करावे, ही विनंती.

(अनिता पाटील)

सदस्य सचिव,

कोंकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती

तथा

उपवनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई.

प्रतिलिपी:- अध्यक्ष, कोंकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती तथा विभागीय आयुक्त, कोंकण विभाग यांना माहितीसाठी सविनय सादर.

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस, ३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डइस्टेट, फोर्ट, मुंबई-४००००१.

दुरध्वनीक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

विषय:- कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या
38व्या बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त.

जा.क्र.कक्ष-१/ल.ले/ 21 /सन 2023-24

फोर्ट, मुंबई ४००००१ दिनांक: 27/04/2023

प्रति,

१. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवीमुंबई.
२. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई.
३. जिल्हाधिकारी, मुंबई/ मुंबईउपनगर/ ठाणे/ पालघर / रायगड / रत्नागिरी / सिंधुदुर्ग.
४. पोलिस आयुक्त, मुंबई/ठाणे यांचे प्रतिनिधी.
संबंधित जिल्हा पोलीस अधिक्षक, [ठाणे (ग्रामीण) /पालघर/ रायगड/ रत्नागिरी/ सिंधुदुर्ग]
५. संचालक, पर्यावरण विभाग.
६. अपर आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय, कोकण विभाग.
७. महानगरपालिका आयुक्त / सहआयुक्त (मुंबई / नवी मुंबई / ठाणे / मिरा भाईंदर/
वसई-विरार / कल्याण-डोंबविली / भिवंडी निझामपुर / उल्हासनगर.)
८. श्री. दयानंद स्टॅलिन, संचालक, वनशक्ती अशासकीय संस्था.
९. प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ.
१०. नगर रचना विभागाचे अधिकारी / CIDCO यांचे प्रतिनिधी.
११. डॉ. महेश शिंदीकर, Applied dept of Science, College of Engineering Pune.

संदर्भ :- या कार्यालयचे पत्र जा.क्र.कक्ष-१/ल.ले/286/सन 2022-23 दि.28.02.2023

उपरोक्त संदर्भान्वये विषयांकीत प्रकरणी कोकण विभागातील वेटलँड संदर्भात पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 38 वी बैठक, गुरुवार दिनांक 02.03.2023 रोजी विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली घेण्यात आली होती.

सदर बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त आपणास माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे. तरी, सदर इतिवृत्तामध्ये आपल्या विभागाशी संबंधित नमूद मुद्द्यांवर वेळीच कार्यवाही करावी व अनुपालन अहवाल सादर करावा, ही विनंती.

MAR 26/23

(आदर्श रेड्डी)

सदस्य सचिव

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई

मा. विभागीय आयुक्त तथा अध्यक्ष, कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती यांच्या अध्यक्षतेखाली
दि.02.03.2023 रोजी संपन्न झालेल्या 38 व्या बैठकीचे इतिवृत्त.

समितीचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण यांचे अध्यक्षतेखाली सदरची बैठक घेण्यात आली. अध्यक्षाने उपस्थितांचे स्वागत केले व समितीच्या बैठकीस सुरुवात केली. सदर बैठकीस खालीलप्रमाणे समितीचे सदस्य, शासकीय अधिकारी व प्रतिनिधी प्रत्यक्ष अथवा व्हि. सी. द्वारे उपस्थित होते.

अ.क्र.	नाव	पद	कार्यालय
1	डॉ. महेंद्र कल्याणकर	अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण	विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय, कोकण भवन, नवी मुंबई
2	श्री. सुधाकर देशमुख	आयुक्त पनवेल मनपा	पनवेल शहर मनपा
3	श्री. अशोक शिनगारे	जिल्हाधिकारी ठाणे	जिल्हाधिकारी ठाणे
4	श्री. योगेश म्हसे	जिल्हाधिकारी रायगड	जिल्हाधिकारी रायगड
5	व्हि.सी.द्वारे (श्री. एम.देवेंद्र सिंग)	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी
6	व्हि.सी.द्वारे (श्रीमती.के.मंजुलक्ष्मी)	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग
7	व्हि.सी.द्वारे (श्री.वाय.के.यादव)	उपनमक आयुक्त	उपनमक आयुक्त कार्यालय, मुंबई
8	श्री. आदर्श रेड्डी	सदस्य सचिव, कांदळवन समिती तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई	अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, फोर्ट, मुंबई
9	श्री. मनोज गोहाड	अपर जिल्हाधिकारी	जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर
10	श्री. संजय शिंदे	उपआयुक्त, मीरा भाईंदर महानगरपालिका	मीरा भाईंदर महानगरपालिका
11	डॉ. श्री. सुभाष जाधव	उपआयुक्त, कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका	कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका
12	डॉ. रत्नाकर घोलप	उपायुक्त, वसई विरार शहर महानगर पालिका	वसई विरार शहर महानगर पालिका
13	श्री. बाळासाहेब कोळेकर	उप जिल्हाधिकारी, पालघर	जिल्हाधिकारी कार्यालय, पालघर
14	श्रीमती कविता बोरकर	सह आयुक्त, मीरा - भाईंदर मनपा	मीरा-भाईंदर महानगरपालिका
15	श्री. अविशकुमार सोनोने	निवासी उप जिल्हाधिकारी	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सिंधुदुर्ग
16	श्री. किरण महाजन	निवासी उप जिल्हाधिकारी	जिल्हाधिकारी कार्यालय, पालघर
17	श्री. जगदीश वालुनजुवनी	उपअधीक्षक, ट्रॉम्बे	उपनमक कार्यालय, ट्रॉम्बे
18	श्री. ए.पी.मोहंती	मीठअधीक्षक, मुंबई	उपनमक आयुक्त कार्यालय, मुंबई
19	श्री. राजेंद्र मगदूम	सहा. वनसंरक्षक कांदळवन संरक्षण	कांदळवन कक्ष, मुंबई
20	श्रीमती अरुणा जाधव	अपर तहसिलदार (महसूल)	जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर
21	श्री. कृष्णात कणसे	अधीक्षक, भूमापन व भूमी अभिलेख	जिल्हाधिकारी कार्यालय, मुंबई शहर
22	श्रीमती विद्या सावंत	उप पर्यावरण अधिकारी, ठामपा	ठाणे महानगरपालिका, ठाणे
23	श्री. विशाल विलास हिंगे	ठाणे महानगरपालिका यांचे प्रतिनिधी	प्रदुषण नियंत्रण विभाग, ठाणे महानगरपालिका, ठाणे

24	श्री. प्रवीण सहदेव कदम	उप अभियंता, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, अलिबाग	अधिक्षक अभियंता, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, कोकण परिमंडळ, पनवेल
25	श्री. अजय रा. पाटणे	कार्यकारी अभियंता (घकव्य)	बृहन्मुंबई महानगर पालिका परि-4 कार्यालय
26	श्री. परशुराम नामु कुन्हाडे	कार्यकारी अभियंता (घकव्य)	बृहन्मुंबई महानगर पालिका, घनकचरा व्यवस्थापन खाते, परि-2
27	श्री. सतिश पडवळ	उपप्रादेशिक अधिकारी	महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, ठाणे
28	श्री. एस.ए.परब	प्रशासकीय अधिकारी	नवी मुंबई महानगर पालिका, परिमंडळ - 1
29	श्री. राजेश पवार	उप - अभियंता	नवी मुंबई महानगर पालिका, नगररचना विभाग
30	श्री. जयंत अ. कदम	उपप्रादेशिक अधिकारी	नवी मुंबई महानगर पालिका, नवी मुंबई
31	श्री. तन्मय बोरे	नगररचना कार्यकारी अभियंता	वसई विरार शहर महानगर पालिका
32	श्री. एन.एन.लोमटे	एफ-ओ, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ, भिवंडी	प्रादेशिक कार्यालय, कल्याण
33	श्री. नितेश चौधरी	पर्यावरण एच.ओ.डी	भिवंडी निझामपूर शहर महानगरपालिका
34	श्री. एस.डी.जाधव	सहायक पोलीस आयुक्त (ACP)	मीरा भाईंदर-वसई विरार आयुक्तालय
35	श्री. अनिल गो. वाघमारे	सहायक पोलीस आयुक्त	पोलीस आयुक्त कार्यालय, ठाणे
36	श्री. सतिश विष्णू शिवरकर	पोलीस निरीक्षक सुरक्षा शाखा, पालघर	पोलीस अधिक्षक पालघर कार्यालय
37	श्री. प्रमोद भास्करराव तोरडमल	पोलीस निरीक्षक वाशी, नवी मुंबई	नवी मुंबई पोलीस आयुक्तालय
38	श्री. सुहास चव्हाण	पोलीस निरीक्षक, नवी मुंबई	नवी मुंबई, पोलीस आयुक्तालय
39	श्री. श्याम बनसोडे	पोलीस निरीक्षक, परिमंडळ-6, चेंबूर	आर.सी.एफ. पोलीस ठाणे, मुंबई
40	श्री. अनिल प्रल्हाद जंबुरे	पोलीस निरीक्षक	विक्रोळी पोलीस स्टेशन, परि-7 मुंबई
41	श्री. नितीन मोतीराम गवारे	पोलीस निरीक्षक सुरक्षा शाखा, रायगड	पोलीस अधिक्षक कार्यालय, रायगड
42	श्री. एन.बी.विजयकर	पोलीस निरीक्षक, ठाणे (ग्रामीण)	जिल्हा पोलीस अधिक्षक, ठाणे (ग्रामीण)
43	श्री. संग्रामसिंग दामोदर पाटील	पोलीस निरीक्षक	वसोवा पोलीस स्टेशन, मुंबई शहर झोन - 9
44	श्री. स्टॅलिन डी	संचालक, वनशक्ती	वनशक्ती
45	श्रीमती हेमा रमाणी	संचालक, बी.ई.ए.जी	बी.ई.ए.जी
*	संचालक, पर्यावरण	अनुपस्थित	
*	म्हाडा (MHADA)	अनुपस्थित	
*	मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण (MMRDA)	अनुपस्थित	

मा. विभागीय आयुक्त तथा अध्यक्ष यांनी तसेच, सदस्य व उपस्थित अधिकारी यांनी खालील विषयावर सविस्तर चर्चा केली. मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्देश तसेच कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीकडे प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने मा. अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त यांनी खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्याच्या सूचना दिल्या.

अ. क्र	मुद्दा	करावयाची कार्यवाही	अंमलबजावणी करणारी यंत्रणा
1	महानगरपालिके अंतर्गत पाणथळ तक्रार निवारण समिती गठीत करणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> महानगरपालिके अंतर्गत पाणथळ तक्रार निवारण समिती गठीत करून ठाणे, पनवेल महानगरपालिका यांचेकडून माहिती सदस्य सचिवांकडे प्राप्त झाली आहे. उर्वरित बृहन्मुंबई, नवी मुंबई, मिरा-भाईंदर, वसई-विरार, कल्याण-डोंबिवली, भिवंडी-निझामपूर, उल्हासनगर महानगरपालिका यांनाही समिती गठीत करून माहिती उपलब्ध करून देण्याबाबतच्या सूचना मा.अध्यक्षांनी दिल्या. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.आयुक्त, बृहन्मुंबई 2.नवी मुंबई 3. मिरा-भाईंदर 4. वसई-विरार 5. कल्याण-डोंबिवली 6.भिवंडी-निझामपूर 7. उल्हासनगर महानगरपालिका
2	नोडल अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीबाबत	<ul style="list-style-type: none"> कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या बैठकीसाठी नेमलेले प्रतिनिधी/ नोडल अधिकारी समितीच्या बैठकीत स्वतः उपस्थित राहत नसून प्रत्येक बैठकीत त्याच्या व्यतिरिक्त वेगवेगळे अधिकारी / कर्मचारी उपस्थित असल्याचे दिसून येत आहे. त्यामुळे निर्णय घेणारी अधिकृत अधिकारी उपस्थित नसल्याने तक्रारींचे निराकरण होत नसल्याची बाब मा.अध्यक्षांच्या निर्देशनास आली असून त्यांनी याबाबत तीव्र नाराजी व्यक्त केली. तसेच पर्यावरण विभाग, MCZMA यांचे प्रतिनिधी समितीच्या बैठकीत वारंवार अनुपस्थित राहत असल्याने अशा सदस्यांची अनुपस्थिती शासकीय अभियोक्ता यांचे मार्फत मा.उच्च न्यायालयाच्या निदर्शनास आणून देण्याच्या सूचना मा. अध्यक्षांनी दिल्या. समितीच्या बैठकीसाठी नियुक्त केलेले नोडल अधिकारी किंवा उपायुक्त दर्जाचे अधिकारी यांनीच बैठकीस उपस्थित रहावे. उपआयुक्त दर्जा खालील अधिकाऱ्यांनी समितीच्या बैठकीस उपस्थित राहू नये असे निर्देश मा.अध्यक्षांनी दिले. पाणथळ क्षेत्राच्या निश्चितीबाबत काही अडथळे निर्माण झाल्यास त्याबाबत समितीतील पाणथळ क्षेत्रातील तज्ञ व्यक्तींकडून सल्ला घेण्याचे निर्देश मा.अध्यक्षांनी दिले. याबाबत पाणथळ तज्ञ डॉ.महेश शिंदीकर, पुणे यांस दि.07.07.2022 रोजीच्या पत्रान्वये पुढील बैठकीला उपस्थित राहण्याबाबत तसेच बैठकीला उपस्थित राहण्यासाठी लागणारा प्रवासभत्ता कांदळवन प्रतिष्ठानामार्फत अदा करण्यात येण्याबाबत कळविण्यात आले आहे. 	आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका अथवा आयुक्त, संबंधीत महानगरपालिका, संचालक पर्यावरण विभाग, प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ

3	पाणथळ तक्रार निवारण समितीसाठी टोल फ्री क्रमांक सुरु करणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> कांदळवन व पाणथळ तक्रारीबाबत मा.अध्यक्षांनी जिल्हानिहाय टोल फ्री नंबर कार्यान्वित करण्याचे निर्देश सर्व जिल्हाधिकार्यांना दिले होते. परंतु जिल्ह्यांमध्ये आधीच एक टोल फ्री नंबर कार्यान्वित असल्याने मा.अध्यक्षांनी सर्व संबंधित जिल्हाधिकार्यांकडून सदर टोल फ्री क्रमांक घेऊन त्याची प्रसिध्दी (Publicity) करण्याबाबतच्या सूचना दिल्या. तसेच कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीसाठी टोल फ्री क्रमांक कार्यान्वित करण्यात यावे अशा सूचना संचालक, पर्यावरण विभागास देण्याबाबत सूचित केले. 	संचालक, पर्यावरण विभाग
4	डेब्रिस हटवून इतरत्र निश्चित ठिकाणी टाकण्याबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> डेब्रिस डंप करण्यासाठी योग्य ठिकाण निश्चित करण्यासाठी वनशक्ती यांचे प्रतिनिधी, महसूल, सिडको किंवा संबंधीत यंत्रणा आणि वन विभाग यांनी संयुक्त स्थळ पाहणी करून ठिकाण निश्चित करण्याचे मा. अध्यक्षांनी निर्देश दिले. वनशक्ती यांचे प्रतिनिधी यांनी ठाणे व रायगड जिल्हयातील बंद पडलेल्या खाणींचे महसूल विभाग (किमान तहसिलदार दर्जाचे) व वन विभाग (किमान वनक्षेत्रपाल दर्जाचे) प्रतिनिधी यांनी ठिकाण निश्चित करण्यासाठी पाहणी करावी असे सुचविले. त्यास मा. अध्यक्षांनी मान्यता देऊन त्याप्रमाणे तात्काळ पध्दतीने कार्यवाही करण्याचे निर्देश दिले. 	आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका अथवा आयुक्त, संबंधीत महानगरपालिका, जिल्हाधिकारी महसूल विभाग, सिडको किंवा संबंधीत यंत्रणा व वन विभागाचे प्रतिनिधी, वनशक्ती,
5	पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या संकेतस्थळाबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> समितीमार्फत कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीचे तसेच कांदळवन संरक्षण व संवर्धन सनियंत्रण समितीचे संकेतस्थळ अद्ययावत करण्याची कार्यवाही पूर्ण झाली असल्याचे सदस्य सचिवांनी मा.अध्यक्षांना सांगितले. 	सदस्य सचिव, कां.सं.सं.स.स

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीकडे प्राप्त तक्रारींवरील कार्यवाहीचा तपशील

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
मुंबई उपनगर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
1	श्री. स्टॅलीन डी. (WC- 73) Destruction of wetlands & near Bhakti Park Mono Rail station & nearby areas in Wadala. Date :- 31.01.2019	<ul style="list-style-type: none"> उपनमक आयुक्त कार्यालय, बेलार्ड ईस्टेट, मुंबई यांच्या दि.14.10.2022 रोजीच्या अहवालानुसार वडाळा सॉल्ट पॅन विभागातील, सॉल्ट पॅन जमीन ही भारत शासनाच्या अखत्यारीत आहे. सदर अहवालानुसार डेब्रिज हटवण्याची कार्यवाही बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडून (MCGM) करण्यात यावी. त्यासंदर्भात त्यांच्याशी अनेकदा पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे, परंतु अद्यापही त्यांच्यामार्फत तक्रारीच्या अनुषंगाने कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नाही. मीठ उपअधीक्षक, वडाळा यांचे मार्फत वडाळा पोलीस स्टेशनमध्ये FIR No. 265/2020 व No. 358/2021 अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात येऊन, पोलीसांद्वारे पुढील कार्यवाहीच्या प्रतिक्षेत आहे. तसेच कांदळवन कक्षाद्वारे गुन्हेगारांविरुद्ध FIR दाखल करण्यात यावी असे सूचित केले आहे. मात्र, अशा बेकायदेशीर कामांवर कारवाई करण्यासाठी मिठागरे विभागामार्फत आवश्यक ती पावले उचलत आहोत. जून 2022 मध्ये, MCGM आणि वन विभागाच्या मदतीने (कांदळवन कक्ष) वडाळा येथे जमीनदोस्त करण्याची मोहीम राबविण्यात आली असल्याचे नमूद केले आहे. तदनुसार मा.अध्यक्षांनी बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना सदर क्षेत्रात झालेली भरणी काढून टाकून जागा पुर्ववत करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> उपनमक आयुक्त, सॉल्ट विभाग जिल्हाधिकारी, मुंबई शहर व मुंबई उपनगर आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका

ठाणे जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
2	श्री. स्टॅलीन डी (WC- 81) Reclamation of Wetlands on the Left side of Kharigaon Toll Plaza as one drives from Thane to Kalyan. Date - 20.01.2020	<ul style="list-style-type: none"> ठाणे महानगरपालिका यांचे दि.21.07.2022 रोजीच्या अहवालानुसार सदर जागा वनविभागाच्या अधिपत्याखाली असून, विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक यांच्या विभागातर्फे कोणतेही फलक अथवा सिक््युरिटी गार्ड तेथे उपलब्ध नाही. त्यामुळे मोठया प्रमाणात तेथे भरणी होते. उच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार भरणी काढण्याबाबत महानगरपालिकेला आदेश दिले जातात. भरणी काढण्यासाठी मोठया प्रमाणात निधीची आवश्यकता असल्याने महापालिका स्तरावर त्याबाबत जास्त कालावधी लागत असल्याचे नमूद केले आहे. त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> आयुक्त, ठाणे महानगरपालिका विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक
3	श्री.स्टॅलीन डी. (WC- 87)	<ul style="list-style-type: none"> सिडको यांच्या प्रतिनिधींनी तक्रारदारासोबत स्थळ पाहणी करावी. तक्रारीत नमूद असलेले पक्षांना प्रतिबंध करणारे Bird Nets काढून 	<ol style="list-style-type: none"> व्यवस्थापकीय संचालक,

	Destruction of coastal Wetlands in Kharghar Sector 16. Date - 05.01.2021	टाकावे तसेच पाणथळ जागेवर विपरीत परिणाम करण्याच्या बाबींवर आवश्यक ती कार्यवाही तात्काळ करुन अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याच्या सूचना मा. अध्यक्षांनी दिल्या होत्या. • त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले.	सिडको
4	श्री. सुनील अगरवाल (WC- 92) Mangroves and Wetlands destruction near Hiranandani Estate Thane. Date - 04.12.2021	• सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.30.09.2022 तसेच दि.08.12.2022 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापि अहवाल अप्राप्त आहे. • त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले.	1. जिल्हाधिकारी, ठाणे
5	श्री. सुनील अगरवाल. (WC- 96) Violation of CRZ rules & Indian Wildlife Protection Act in Sector 60, Nerul Navi, Mumbai. Date - 24.09.2022.	• सिडको यांच्या दि.30.11.2021 रोजीच्या अहवालानुसार या तक्रारीप्रमाणे NRI (नेरुळ) येथील वसाहती जवळील प्रस्तावित गोल्फ कोर्स जागेजवळील भूखंडाची तक्रारदारांच्या समवेत दि.11.11.2021 रोजी प्रत्यक्ष स्थळ पाहणी करण्यात आली असून सिडको महामंडळाच्या विकास आराखड्याप्रमाणे सदरहू जागा गोल्फ कोर्स प्रकल्पासाठी प्रस्तावित आहे. त्या पॉकेट मधील D व E भागात कोणत्याही प्रकारचे काम चालू नाही व काही भागात पाणी साठलेले आहे. त्या पाण्यामध्ये कोणत्याही प्रकारचा भराव केलेला नाही तसेच सदर ठिकाणी कांदळवनाचे नुकसान झाले नसल्याचे नमूद केले आहे. • सदरची तक्रार ही सुप्रिम कोर्टात देखील चालू आहे. • समितीने या तक्रारीबाबत MCZMA यांना उचित कार्यवाही करुन अहवाल सादर करण्याच्या सूचना दिल्या.	1. संचालक, पर्यावरण विभाग
6	श्री. स्टॅलिन डी - (WC- 102) Blockage of tide water by CIDCO in Survey Number 265 Nerul. Date - 08.10.2022.	• सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.12.10.2022 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापि अहवाल अप्राप्त आहे. • त्या अनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले.	1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 2. जिल्हाधिकारी, ठाणे
7	श्री.निशांत बांगेरा - (WC - 104) Reclamation of Railadevi Lake, Thane	• सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.22.02.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापि अहवाल अप्राप्त आहे. • त्या अनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले.	1. मा. विभागीय आयुक्त, कोकण भवन

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
रायगड जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
8	श्री. स्टॅलिन डी – (WC- 100) Wetlands already eliminated in defiance of court orders to protect and ones that are presently being destroyed. Date -12.07.2022.	<ul style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.02.11.2022 रोजीच्या अहवालानुसार मौजे पाणजे, ता.उरण, जि. रायगड येथील जागा वेटलॅंड नियम, 2010 नुसार वेटलॅंडच्या यादीत समाविष्ट नाही. तसेच पाणथळ म्हणून अधिसूचित केलेली नाही. तसेच मौजे भेंडखळ, मौजे बोकडविरा, मौजे सावरखार, मौजे जासई, ता.उरण, जि.रायगड येथील जागा वेटलॅंड नियम, 2010 नुसार वेटलॅंडच्या यादीत समाविष्ट आहे. परंतु पाणथळ म्हणून अधिसूचित केलेली नाही. त्याअनुषंगाने समितीच्या निर्देशानुसार उचित कार्यवाही करण्यात येईल. 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी, रायगड उपवनसंरक्षक अलिबाग, जि.रायगड
9	श्री. स्टॅलिन डी – (WC- 101) Please Stop Reclamation and destruction of belpada Wetland. Date – 28.09.2022	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.04.10.2022 तसेच दि.16.12.2022 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापि अहवाल अप्राप्त आहे. त्या अनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी, रायगड
10	श्री. बी.एन.कुमार – (WC - 103) 10 acres of Kharghar wetland systematically buried Date : 04.01.2023.	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.10.01.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापि अहवाल अप्राप्त आहे. त्या अनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> आयुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको जिल्हाधिकारी रायगड

पालघर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
11	श्री. दामोदर शिंगडा (WC-86) वसई तालुक्यातील मौजे धोवली येथे पाणथळ क्षेत्रातील समुद्राला लागून असलेल्या सर्वे नं. १०९ ते सर्वे नं.११५ मधील ५० एकर पेक्षा जास्त पाणथळ जागेतील	<ul style="list-style-type: none"> सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.25.07.2022 तसेच दि.08.12.2022 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. तथापि अहवाल अप्राप्त आहे. मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश आयुक्त, वसई-विरार महानगरपालिका यांना दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> आयुक्त, वसई-विरार, मनपा जिल्हाधिकारी पालघर उपवनसंरक्षक, उहाणू वन विभाग, पालघर

	तिवरे / कांदळवन कापून बेकायदा भराव केल्याबाबत. Date - 26.12.2022		
12	श्री. निलेश विनायक जोशी (WC- 95) पालघर जिल्हयातील वसई तालुक्यातील, वसई-विरार शहर महानगरपालिकेच्या प्रभाग समिती एच येथील दिवाणमान परिसरातील CRZ Area - No Development Zone मधील बांधकाम अनधिकृत यादीत नसल्याबाबतची तक्रार. Date - 21.12.2021	• सदर विषय पर्यावरण विभागाशी संबंधित असल्याने मा. अध्यक्षानी या संदर्भात पुढील कार्यवाही करण्यासाठी तक्रार संचालक, पर्यावरण विभाग यांचेकडे वर्ग करण्याचे निर्देश दिले.	1. संचालक, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई 2. आयुक्त, वसई-विरार शहर महानगरपालिका 3. जिल्हाधिकारी पालघर

नागपूर जिल्हयातील कांदळवन तक्रार			
13	Swacch Nagpur (WC- 98) Gross violations in wetland conservation rules and others in construction of Viewers gallery, parking plaza & so-called beautification project on Futala (Telangkhedhi) lake in Nagpur. Date - 17.05.2022	• समितीने सदरचे क्षेत्र हे नॅशनल ऍटलास मधील पाणथळ क्षेत्र असल्याने या संदर्भात जिल्हाधिकारी, नागपूर यांना उचित कार्यवाही करुन अहवाल पुढील बैठकीमध्ये सादर करण्याच्या सूचना दिल्या.	1. जिल्हाधिकारी, नागपूर

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या दि.02.03.2023 रोजीच्या बैठकीतील तक्रारींचा
सद्यस्थितीचा जिल्हानिहाय गोषवारा

जिल्हा	एकूण तक्रारी	निकाली काढण्यात आलेल्या तक्रारी	प्रलंबित तक्रारी
मुंबई शहर	0	0	0
मुंबई उपनगर	1	0	1
ठाणे	3	0	3
पालघर	2	0	2
रायगड	6	0	6
रत्नागिरी	0	0	0
सिंधुदुर्ग	0	0	0
एकूण	12	0	12

(डॉ.महेंद्र कल्याणकर)

अध्यक्ष,

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस, ३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डइस्टेट, फोर्ट, मुंबई-४००००१.

दुरध्वनीक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

विषय:- कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या
39 व्या बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त.
जा.क्र.कक्ष-1/ल.ले/ 51 A /सन 2023-24
फोर्ट, मुंबई 400 001 दिनांक: 24/05/2023 .

प्रति,

1. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवीमुंबई.
2. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई.
3. जिल्हाधिकारी, मुंबई/ मुंबईउपनगर/ ठाणे/ पालघर / रायगड / रत्नागिरी / सिंधुदुर्ग.
4. पोलिस आयुक्त, मुंबई/ठाणे यांचे प्रतिनिधी.
संबंधित जिल्हा पोलीस अधिक्षक, [ठाणे (ग्रामीण) /पालघर/ रायगड/ रत्नागिरी/ सिंधुदुर्ग]
5. संचालक, पर्यावरण विभाग.
6. अपर आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय, कोकण विभाग.
7. महानगरपालिका आयुक्त / सहआयुक्त (मुंबई / नवी मुंबई / ठाणे / मिरा भाईंदर/
वसई-विरार / कल्याण-डोंबविली / भिवंडी निझामपुर / उल्हासनगर.)
8. श्री. दयानंद स्टॅलिन, संचालक, वनशक्ती अशासकीय संस्था.
9. प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ.
10. नगर रचना विभागाचे अधिकारी / CIDCO यांचे प्रतिनिधी.
11. डॉ. महेश शिंदीकर, Applied dept of Science, College of Engineering Pune.

संदर्भ :- या कार्यालयचे पत्र जा.क्र.कक्ष-१/ल.ले/50/सन 2023-24 दि.16.05.2023

उपरोक्त संदर्भान्वये विषयांकीत प्रकरणी कोकण विभागातील वेटलँड संदर्भात पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 39 वी बैठक, मंगळवार दिनांक 16.05.2023 रोजी विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली घेण्यात आली होती.

सदर बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त आपणास माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे. तरी, सदर इतिवृत्तामध्ये आपल्या विभागाशी संबंधित नमूद मुद्द्यांवर वेळीच कार्यवाही करावी व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करावा, ही विनंती.

(अनिता पाटील)

सदस्य सचिव

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई

मा. विभागीय आयुक्त तथा अध्यक्ष, कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती यांच्या

अध्यक्षतेखाली दि.16.05.2023 रोजी संपन्न झालेल्या 39 व्या बैठकीचे इतिवृत्त.

समितीचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण यांचे अध्यक्षतेखाली सदरची बैठक घेण्यात आली. अध्यक्षांनी उपस्थितांचे स्वागत केले व समितीच्या बैठकीस सुरुवात केली. सदर बैठकीस खालीलप्रमाणे समितीचे सदस्य, शासकीय अधिकारी व प्रतिनिधी प्रत्यक्ष अथवा व्हि. सी. द्वारे उपस्थित होते.

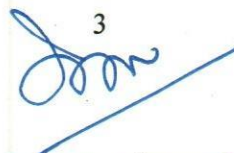
अ.क्र.	नाव	पद	कार्यालय
1	डॉ. राजेंद्र भोसले	अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण (अतिरिक्त कार्यभार) तथा जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर.	विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय, जुने सचिवालय, जहांगीर आर्ट गॅलरी समोर, फोर्ट, मुंबई
2	श्री. राजीव निवतकर	जिल्हाधिकारी मुंबई शहर	जिल्हाधिकारी मुंबई शहर यांचे कार्यालय
3	श्री. गोविंद मारुती बोडके (व्हि.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी पालघर	जिल्हाधिकारी पालघर यांचे कार्यालय
4	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी (व्हि.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी यांचे कार्यालय
5	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग (व्हि.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग यांचे कार्यालय
6	मुख्य वन संरक्षक प्रादेशिक, ठाणे (व्हि.सी.द्वारे)	मुख्य वन संरक्षक प्रादेशिक यांचे प्रतिनिधी	मुख्य वनसंरक्षक प्रादेशिक ठाणे यांचे कार्यालय
7	श्रीमती अनिता पाटील	सदस्य सचिव, कांदळवन समिती तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई	अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, फोर्ट, मुंबई
8	श्री. आदर्श रेड्डी	विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला	मुंबई कांदळवन संधारण घटक, कुर्ला.
9	उप वनसंरक्षक, सावंतवाडी (व्हि.सी.द्वारे)	उप वनसंरक्षक यांचे प्रतिनिधी	उप वनसंरक्षक, सावंतवाडी यांचे कार्यालय
10	विभागीय वन अधिकारी चिपळूण (व्हि.सी.द्वारे)	विभागीय वन अधिकारी चिपळूण यांचे प्रतिनिधी	विभागीय वन अधिकारी चिपळूण यांचे कार्यालय
11	एस.पी.रत्नागिरी (व्हि.सी.द्वारे)	-	पोलीस अधीक्षक रत्नागिरी यांचे कार्यालय
12	श्री. सुरेन्द्र नाथ पाण्डेय	उप नमक अधीक्षक, भांडुप	उप नमक आयुक्त कार्यालय, मुंबई
13	श्री. संजय शिंदे	उपायुक्त, मिरा-भाईंदर मनपा	मिरा-भाईंदर, महानगरपालिका
14	श्री. योगेश गुणजन	सहा- आयुक्त, मिरा-भाईंदर	मिरा-भाईंदर, महानगरपालिका
15	श्री. कैलास गावडे	उपायुक्त, पनवेल महानगरपालिका	पनवेल महानगरपालिका
16	डॉ. सागर घोलप	उपायुक्त, वसई विरार महानगरपालिका	वसई विरार महानगरपालिका
17	श्री. सोमनाथ पोटरे	उपायुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका	नवी मुंबई महानगरपालिका
18	श्री. निलेश गौड	तहसिलदार, मिरा-भाईंदर	मिरा-भाईंदर, महानगरपालिका
19	श्री. विजय तळेकर	तहसिलदार, पनवेल	जिल्हाधिकारी कार्यालय, रायगड

20	श्री. युवराज बांगर	तहसिलदार, ठाणे	जिल्हाधिकारी कार्यालय ठाणे
21	डॉ. अरुणा जाधव	तहसिलदार, मुंबई उपनगर जि.का	जिल्हाधिकारी कार्यालय मुंबई उपनगर
22	श्री. तानाजी यादव	उप प्रादेशिक अधिकारी, म.प्र.नि.मंडळ	मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण
23	श्री. प्रतिक सुनिल भोसले	कनिष्ठ अभियंता	मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण
24	श्री. रोहित रामसिंग चव्हाण	कनिष्ठ अभियंता	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ (MIDC)
25	श्री. पि.के.मिराशे	सल्लागार, पर्यावरण	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ (MIDC)
26	श्री. धनाजीराव धायगुडे	जिल्हाधिकारी मुंबई शहर यांचे प्रतिनिधी	जिल्हाधिकारी मुंबई शहर
27	श्री. तन्मय बोरे	नगर रचना विभाग अभियंता	वसई विरार महानगरपालिका
28	श्री. मनोज चव्हाण	एच.ओ.डी पनवेल महानगरपालिका	पनवेल महानगरपालिका
29	सौ. विशाखा सावंत	पर्यावरण विभागप्रमुख	उल्हासनगर महानगरपालिका
30	सौ. मनिषा प्रधान	मुख्य पर्यावरण अधिकारी	ठाणे महानगरपालिका
31	श्री. गजानन कदम	पोलीस निरीक्षक	परिमंडळ 1, नवी मुंबई पोलीस
32	श्री. अंकुश मस्के	पोलीस निरीक्षक	सुरक्षा शाखा, पोलीस आयुक्त कार्यालय, ठाणे
33	श्री. नितीन एम गवारे	पोलीस निरीक्षक	सुरक्षा शाखा, रायगड
34	श्री. सुहास चव्हाण	पोलीस निरीक्षक	परिमंडळ - 2 नवी मुंबई पोलीस आयुक्तालय
35	श्री. दिनकर शिळवटे	सहा. पो. आयुक्त, विक्रोळी	विक्रोळी विभाग, मुंबई
36	श्री. नागिण काळे	वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक, मुंबई	मुख्य नियंत्रण कक्ष अभियान
37	श्री. सदानंद सावरकर	पो.उप.नि. गोरेगांव पो.ठाणे, मुंबई	गोरेगांव पोलीस ठाणे, मुंबई
38	श्री. शकील शेख	उप. प्रादेशिक अधिकारी, म.प्र.नि.मंडळ, ठाणे	प्रादेशिक अधिकारी, ठाणे म.प्र.नि.मंडळ ठाणे
39	श्री. विक्रम माने	क्षेत्र अधिकारी, म.प्र.नि.मंडळ मुंबई - 2	प्रादेशिक कार्यालय मुंबई
40	श्री. संजय भोसले	आर.ओ. एम.पी.सी.बी.	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ
41	श्री. स्टॅलिन डी	संचालक, वनशक्ती	वनशक्ती
42	श्रीमती हेमा रमाणी	बी.ई.ए.जी यांचे प्रतिनिधी	बी.ई.ए.जी
43	श्री. महेश शिंदीकर	पाणथळ विषय तज्ञ	सी.ओ.ई.पी टेक्नोलोजी यूनिव्हर्सिटी
*	बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई	अनुपस्थित	
*	संचालक, पर्यावरण	अनुपस्थित	
*	म्हाडा	अनुपस्थित	

विभागीय आयुक्त कोकण विभाग

मा. विभागीय आयुक्त तथा अध्यक्ष यांनी तसेच, सदस्य व उपस्थित अधिकारी यांनी खालील विषयावर सविस्तर चर्चा केली. मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्देश तसेच कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीकडे प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने मा. अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त यांनी खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्याच्या सूचना दिल्या.

अ. क्र	मुद्दा	करावयाची कार्यवाही	अंमलबजावणी करणारी यंत्रणा
1	महानगरपालिके अंतर्गत पाणथळ तक्रार निवारण समिती गठीत करणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> महानगरपालिका जिल्हा / तालुका अंतर्गत कांदळवन संरक्षण व संवर्धन तक्रार निवारण समिती गठीत करून ठाणे, पनवेल, मिरा-भाईंदर, वसई-विरार महानगरपालिका यांचेकडून माहिती सदस्य सचिवांकडे प्राप्त झाली आहे. उर्वरित बृहन्मुंबई, नवी मुंबई, कल्याण-डोंबिवली, भिवंडी-निझामपूर, उल्हासनगर महानगरपालिका यांची समिती गठीत करून संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी त्याबाबतची माहिती समितीच्या सदस्य सचिवांकडे उपलब्ध करून देण्याबाबतच्या सूचना मा.अध्यक्षांनी दिल्या. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. बृहन्मुंबई मनपा 2. नवी मुंबई मनपा 3. मिरा-भाईंदर 4. वसई-विरार 5. कल्याण-डोंबिवली 6. भिवंडी-निझामपूर 7. उल्हासनगर महानगरपालिका
2	नोडल अधिकाऱ्यांच्या अनुपस्थितीबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> कांदळवन समितीच्या बैठकीसाठी नेमलेले प्रतिनिधी / नोडल अधिकारी समितीच्या बैठकीत स्वतः उपस्थित राहत नसून प्रत्येक बैठकीत वेगवेगळे अधिकारी उपस्थित राहतात. संचालक, पर्यावरण विभाग, MCZMA, यांचे प्रतिनिधी समितीच्या बैठकीत वारंवार अनुपस्थित राहत असल्याने अशा सदस्यांची अनुपस्थिती राज्य स्तरीय समितीच्या निदर्शनास आणून देण्याच्या मा. अध्यक्षांनी सूचना दिल्या. तसेच कांदळवन समितीच्या बैठकीकरीता निश्चित नोडल अधिकारी निवडून त्यांची माहिती समितीच्या वेबसाईटवर नोंदविण्याच्या सूचना दिल्या. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. बृहन्मुंबई महानगरपालिका 2. संचालक पर्यावरण विभाग 3. महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाचे क्षेत्रीय अधिकारी 4. MMRDA व MHADA यांचे प्रतिनिधी
3	पाणथळ तक्रार निवारण समितीसाठी टोल फ्री क्रमांक सुरु करणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीसाठी टोल फ्री क्रमांक कार्यान्वित करण्यात यावे अशा सूचना संचालक, पर्यावरण विभागास देण्याबाबत सूचित केले होते. परंतु संचालक, पर्यावरण विभागाकडून कोणतेही प्रतिनिधी उपस्थित नसल्यामुळे समितीने त्यांना पुढील बैठकीमध्ये प्राधान्याने उपस्थित राहण्याच्या सूचना दिल्या. 	संचालक, पर्यावरण विभाग
4	डेब्रिस हटवून इतरत्र निश्चित ठिकाणी टाकण्याबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> डेब्रिस डंप करण्यासाठी योग्य ठिकाण निश्चित करण्यासाठी वनशक्ती यांचे प्रतिनिधी, महसूल, सिडको किंवा संबंधित यंत्रणा आणि वन विभाग यांनी संयुक्त स्थळ पाहणी करून ठिकाण निश्चित करण्याचे मा. अध्यक्षांनी निर्देश दिले. वनशक्ती यांचे प्रतिनिधी यांनी ठाणे व रायगड जिल्हयातील बंद पडलेल्या खाणींचे महसूल विभाग (किमान तहसिलदार दर्जाचे) व वन विभाग (किमान वनक्षेत्रपाल दर्जाचे) प्रतिनिधी यांनी ठिकाण निश्चित करण्यासाठी पाहणी करावी असे सुचविले. त्यास मा. अध्यक्षांनी मान्यता देऊन त्याप्रमाणे तात्काळ पध्दतीने कार्यवाही 	सर्व महानगरपालिका व जिल्हाधिकारी, सिडको किंवा संबंधित यंत्रणा व वन विभागाचे प्रतिनिधी, वनशक्ती यांचे प्रतिनिधी

3

विभागीय आयुक्त कोकण विभाग

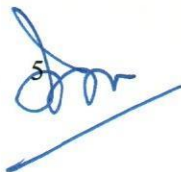
करण्याचे निर्देश दिले.

- मा. अध्यक्षांनी या संदर्भात कांदळवन क्षेत्रात ज्या ठिकाणी भराव झाला आहे त्या क्षेत्रातील भराव संबंधित महानगरपालिकेने हटवून त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील जागेवर भराव टाकावा व त्यानंतर भरावाची योग्य जागा निश्चित करून नियमितपणे त्याठिकाणी भराव टाकण्याचे निर्देश दिले व तदनंतर कांदळवन कक्षामार्फत कांदळवन क्षेत्रात कांदळवन रोपे लागवड करण्याचे निर्देश दिले. तसेच सचिव, नगरविकास विभागामार्फत संबंधित सर्व महानगरपालिका यांना कांदळवन क्षेत्रातील डेब्रिज हटविण्याबाबत उचित कार्यवाहीस्तव पत्रव्यवहार करण्याचे सूचना सदस्य सचिवांना दिल्या.

विभागीय आयुक्त कोकण विभाग

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीकडील प्राप्त तक्रारींवरील कार्यवाहीचा तपशील

अ. क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
मुंबई उपनगर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
1	श्री. स्टॅलीन डी. (WC- 73) Destruction of wetlands & near Bhakti Park Mono Rail station & nearby areas in Wadala. दि. 31.01.2019	<ul style="list-style-type: none"> उपनमक आयुक्त कार्यालय, बेलार्ड ईस्टेट, मुंबई यांच्या दि.14.10.2022 रोजीच्या अहवालानुसार वडाळा सॉल्ट पॅन विभागातील, सॉल्ट पॅन जमीन ही भारत शासनाच्या अखत्यारीत आहे. सदर अहवालानुसार डेब्रिज हटवण्याची कार्यवाही बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडून (MCGM) करण्यात यावी. त्यासंदर्भात त्यांच्याशी अनेकदा पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे, परंतु अद्यापही त्यांच्यामार्फत तक्रारीच्या अनुषंगाने कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नाही. मीठ उपअधीक्षक, वडाळा यांचे मार्फत वडाळा पोलीस स्टेशनमध्ये FIR No. 265/2020 व No. 358/2021 अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात येऊन, पोलीसांद्वारे पुढील कार्यवाहीच्या प्रतिक्षेत आहे. तसेच कांदळवन कक्षाद्वारे गुन्हेगारांविरुद्ध FIR दाखल करण्यात यावी असे सूचित केले आहे. मात्र, अशा बेकायदेशीर कामांवर कारवाई करण्यासाठी मिठागरे विभागामार्फत आवश्यक ती पावले उचलत आहोत. जून 2022 मध्ये, MCGM आणि वन विभागाच्या मदतीने (कांदळवन कक्ष) वडाळा येथे जमीनदोस्त करण्याची मोहीम राबविण्यात आली असल्याचे नमूद केले आहे. तदनुसार मा.अध्यक्षांनी संबंधित यंत्रणा यांना सदर क्षेत्रात झालेली भरणी काढून टाकून जागा पुर्ववत करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> उपनमक आयुक्त कार्यालय, मुंबई बृहन्मुंबई महानगरपालिका
2	श्री.स्टॅलीन डी. (WC-109) Request for restoration of Culvem lake Gorai and also action against destroyers of wetlands. दि. 15.04.2023	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर विभागीय वन अधिकारी
3	श्री. हरिष पांडे (WC-110) Destruction of wetland & creek in Gorai Essel world area. दि. 17.04.2023	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर विभागीय वन अधिकारी

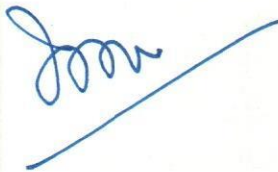

विभागीय आयुक्त कोकण विभाग

ठाणे जिल्ह्यातील कांदळवन तक्रारी

<p>4</p>	<p>श्री. स्टॅलिन डी (WC- 81) Reclamation of Wetlands on the Left side of Kharigaon Toll Plaza as one drives from Thane to Kalyan. दि. 20.01.2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ठाणे महानगरपालिका यांचे दि.21.07.2022 रोजीच्या अहवालानुसार सदर जागा वनविभागाच्या अधिपत्याखाली असून, विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक यांच्या विभागातर्फे कोणतेही फलक अथवा सिक्युरिटी गार्ड तेथे उपलब्ध नाही. त्यामुळे मोठ्या प्रमाणात तेथे भरणी होते. उच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार भरणी काढण्याबाबत महानगरपालिकेला आदेश दिले जातात. भरणी काढण्यासाठी मोठ्या प्रमाणात निधीची आवश्यकता असल्याने महापालिका स्तरावर त्याबाबत जास्त कालावधी लागत असल्याचे नमुद केले आहे. • मा.अध्यक्षांनी विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<p>1. विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक</p>
<p>5</p>	<p>श्री.स्टॅलिन डी. (WC- 87) Destruction of coastal Wetlands in Kharghar Sector 16. दि. 05.01.2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> • सिडको यांच्या प्रतिनिधींनी तक्रारदारासोबत स्थळ पाहणी करावी. तक्रारीत नमूद असलेले पक्षांना प्रतिबंध करणारे Bird Nets काढून टाकावे तसेच पाणथळ जागेवर विपरीत परिणाम करण्याच्या बाबींवर तात्काळ आवश्यक ती कार्यवाही करून पुढील बैठकीपूर्वी अहवाल सादर करण्याच्या सूचना मा. अध्यक्षांनी दिल्या. 	<p>1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको</p>
<p>6</p>	<p>श्री. सुनील अगरवाल (WC- 92) Mangroves and Wetlands destruction near Hiranandani Estate Thane. दि. 04.12.2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<p>1. जिल्हाधिकारी, ठाणे</p>
<p>7</p>	<p>श्री. सुनील अगरवाल. (WC- 96) Violation of CRZ rules & Indian Wildlife Protection Act in Sector 60, Nerul Navi, Mumbai. दि. 24.09.2022.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • सिडको यांच्या दि.30.11.2021 रोजीच्या अहवालानुसार या तक्रारीप्रमाणे NRI (नेरुळ) येथील वसाहती जवळील प्रस्तावित गोल्फ कोर्स जागेजवळील भूखंडाची तक्रारदारांच्या समवेत दि.11.11.2021 रोजी प्रत्यक्ष स्थळ पाहणी करण्यात आली असून सिडको महामंडळाच्या विकास आराखड्याप्रमाणे सदरहू जागा गोल्फ कोर्स प्रकल्पासाठी प्रस्तावित आहे. त्या पॉकेट मधील D व E भागात कोणत्याही प्रकारचे काम चालू नाही व काही भागात पाणी साठलेले आहे. त्या पाण्यामध्ये कोणत्याही प्रकारचा भराव केलेला नाही तसेच सदर ठिकाणी कांदळवनाचे नुकसान झाले नसल्याचे नमूद केले आहे. • सदरची तक्रार ही सुप्रीम कोर्टात देखील चालू आहे. • समितीने या तक्रारीबाबत MCZMA तसेच विभागीय वन 	<p>1. संचालक, पर्यावरण विभाग 2. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ., कुर्ला</p>

		अधिकारी यांना उचित कार्यवाही करून अहवाल सादर करण्याच्या सूचना दिल्या.	
8	श्री. स्टॅलिन डी - (WC- 102) Blockage of tide water by CIDCO in Survey Number 265 Nerul. दि. 08.10.2022.	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे तसेच सिडको यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 2. जिल्हाधिकारी, ठाणे
9	श्री.निशांत बांगेरा - (WC - 104) दि.11.02.2023 श्री.स्टॅलिन डी. Reclamation of Railadevi Lake, Thane दि.16.03.2023	<ul style="list-style-type: none"> ठाणे महानगरपालिका यांचे दि.15.05.2023 रोजीच्या अहवालानुसार रायलादेवी तलावात होत असलेल्या कामकाजाबाबत विस्तृत माहिती दिला असून, सद्यस्थितीत ठाणे महानगरपालिकेने गाळ काढण्याचे काम थांबविलेले असल्याचे नमूद केले आहे. सदर तलावाचे गाळ काढून संवर्धन करण्याबाबत वन विभाग, पर्यावरण तज्ञ, वन्यजीव तज्ञ यांचे समवेत दि.04.05.2023 रोजी बैठक घेतली असून, तलावाचे पुनरुज्जीवनाबाबत तज्ञाच्या शिफारशी नुसार Restoration Plan तयार करण्यात येणार असल्याचे नमूद केले आहे. मा.अध्यक्षांनी सदर अहवालाच्या अनुषंगाने संचालक, पर्यावरण विभाग व विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांनी तलावाच्या Restoration बाबत अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. संचालक, पर्यावरण विभाग 2. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला
10	श्रीमती श्रुती अग्रवाल दि. 28.02.2023 व श्री. स्टॅलिन डी. दि. 01.03.2023 श्री. प्रदीप पाटोले दि.16.05.2023 (WC-105) 1.Blockage of water in the wetlands behind NRI complex. 2.Survey No.22 a huge Mangrove patch is in possession of CIDCO.	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे तसेच सिडको यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. नवी मुंबई महानगरपालिका 2. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 3.जिल्हाधिकारी ठाणे

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
रायगड जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
11	श्री. स्टॅलिन डी – (WC- 100) Wetlands already eliminated in defiance of court orders to protect and ones that are presently being destroyed. दि. 12.07.2022.	<ul style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.02.11.2022 रोजीच्या अहवालानुसार मौजे पाणजे, ता.उरण, जि. रायगड येथील जागा वेटलॅंड नियम, 2010 नुसार वेटलॅंडच्या यादीत समाविष्ट नाही. तसेच पाणथळ म्हणून अधिसूचित केलेली नाही. तसेच मौजे भेंडखळ, मौजे बोकडविरा, मौजे सावरखार, मौजे जासई, ता.उरण, जि.रायगड येथील जागा वेटलॅंड नियम, 2010 नुसार वेटलॅंडच्या यादीत समाविष्ट आहे. परंतु पाणथळ म्हणून अधिसूचित केलेली नाही. त्याअनुषंगाने समितीच्या निर्देशानुसार उचित कार्यवाही करण्यात येईल. 	1. जिल्हाधिकारी रायगड
12	श्री. स्टॅलिन डी – (WC- 101) Please Stop Reclamation and destruction of belpada Wetland. दि. 28.09.2022	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	1. जिल्हाधिकारी, रायगड
13	श्री. बी.एन.कुमार – (WC - 103) 10 acres of Kharghar wetland systematically buried दि : 04.01.2023.	<ul style="list-style-type: none"> सिडको यांच्या दि.24.05.2023 रोजीच्या स्थळपाहणी अहवालानुसार सदर भूखंडावर कुठल्याही प्रकारची बांधकाम परवानगी देण्यात आलेली नाही तसेच रग्बी मैदानावर कुठलेही बांधकाम झालेले नसल्याचे नमूद केले आहे. सोबत स्थळपाहणी अहवालाचे छायाचित्रे जोडण्यात आलेली आहेत. मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	1. जिल्हाधिकारी रायगड
14	श्री.बी.एन.कुमार (WC-106) NMSEZ IT Hub on Mangrove-wetland graves-Request to stop it. दि : 08.03.2023	<ul style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.30.05.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर जागेची दि.11.05.2023 रोजी प्रत्यक्ष पाहणी केली असता, सदरची जागा सिडको संपादीत असून द्रोणागिरी डेव्हलपमेंट प्लॅनमधील सेक्टर 16 ते 28 या NMSEZ यांचे ताब्यातील जमीन आहे. सदर ठिकाणी आजरोजी कोणत्याही प्रकारचे IT संबंधित Hub चे काम सुरु नाही. त्यामुळे वेटलॅंड किंवा कांदळवनाचा न्हास झाल्याचे दिसून येत नाही. तसेच, सदरची जागा ही वेटलॅंड (संवर्धन आणि व्यवस्थापन) नियम, 2010 नुसार वेटलॅंड या यादीत समाविष्ट नाही. सबब, सदर जागेची तपासणी केली असता सदर जागेवर कांदळवन तोड झालेले नाही. मा.अध्यक्षांनी सिडको व विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, 	1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 2. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला.

		कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.	
15	श्री. बी.एन.कुमार (WC-111) Reclamation of Dastan, Savarkhar intertidal waters complete. दि. 23.04.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड तसेच जवाहरलाल नेहरू पोर्ट अँथोरीटी यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.	1. जिल्हाधिकारी रायगड 2. जवाहरलाल नेहरू पोर्ट अँथोरीटी, नवी मुंबई

पालघर जिल्ह्यातील कांदळवन तक्रारी

16	श्री. दामोदर शिंगडा (WC-86) वसई तालुक्यातील मौजे धोवली येथे पाणथळ क्षेत्रातील समुद्राला लागून असलेल्या सर्वे नं. १०९ ते सर्वे नं.११५ मधील ५० एकर पेक्षा जास्त पाणथळ जागेतील तिवरे / कांदळवन कापून बेकायदा भराव केल्याबाबत. दि. 26.12.2022	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर, वसई-विरार महानगरपालिका तसेच उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.	1. वसई-विरार, महानगरपालिका 2. जिल्हाधिकारी पालघर 3. उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर
17	श्री. निलेश विनायक जोशी (WC- 95) पालघर जिल्ह्यातील वसई तालुक्यातील, वसई-विरार शहर महानगरपालिकेच्या प्रभाग समिती एच येथील दिवाणमान परिसरातील CRZ Area - No Development Zone मधील बांधकाम अनधिकृत यादीत नसल्याबाबतची तक्रार. दि. 21.12.2021	• सदर विषय पर्यावरण विभागाशी संबंधित असल्याने मा. अध्यक्षांनी सदर तक्रार पुढील कार्यवाहीसाठी संचालक, पर्यावरण विभाग यांचेकडे वर्ग करण्याचे निर्देश दिले.	1. संचालक, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई 2. वसई-विरार शहर महानगरपालिका 3. जिल्हाधिकारी पालघर
18	श्री.दिपक बारीया (WC-107) तत्कालीन वसई तहसिलदार यांनी “पाणथळ तक्रार निवारण समिती” यांना सादर केलेले खोटे अहवाल व आरोपीत इसमासोबत स्वतःच्या आर्थिक फायद्यासाठी संगनमत करून शासकीय कर्तव्य बजावण्यात केलेला कसूर ह्या बाबत. दि. 26.03.2023	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर व उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.	1. जिल्हाधिकारी पालघर 2. उप वनसंरक्षक, पालघर
19	श्री.फ्रान्सिस डिसोजा (WC-108) भुईगाव खुर्द व बुद्रुक हद्दीतील सरकारी मालकीच्या सर्व्हे नं.164 या पाणथळ खार जमिनीवर बेकायदा भराव व बेकायदा रस्त्याचे बांधकाम करीत असलेल्या	• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर व उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.	1.जिल्हाधिकारी पालघर 2. उप वनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर

गुन्हेगारांवर गुन्हा दाखल करुन कारवाई करणेबाबत. दि. 31.03.2023	
---	--

नागपूर जिल्हयातील कांदळवन तक्रार			
20	Swacch Nagpur (WC- 98) Gross violations in wetland conservation rules and others in construction of Viewers gallery, parking plaza & so-called beautification project on Futala (Telanghedi) lake in Nagpur. दि. 17.05.2022	<ul style="list-style-type: none"> समितीने सदरचे क्षेत्र हे नॅशनल ऍटलास मधील पाणथळ क्षेत्र असल्याने या संदर्भात जिल्हाधिकारी, नागपूर यांना उचित कार्यवाही करुन अहवाल पुढील बैठकीमध्ये सादर करण्याच्या सूचना दिल्या होत्या. मा.अध्यक्षांनी सदर तक्रारी संदर्भात जिल्हाधिकारी नागपूर यांना तात्काळ अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	1. जिल्हाधिकारी, नागपूर

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या दि.16.05.2023 रोजीच्या बैठकीतील तक्रारींचा सद्यस्थितीचा जिल्हानिहाय गोषवारा

जिल्हा	एकूण तक्रारी	निकाली काढण्यात आलेल्या तक्रारी	प्रलंबित तक्रारी
मुंबई शहर	0	0	0
मुंबई उपनगर	3	0	3
ठाणे	4	0	4
पालघर	4	0	4
रायगड	8	0	8
रत्नागिरी	0	0	0
सिंधुदुर्ग	0	0	0
एकूण	19	0	19

(डॉ.राजेंद्र भोसले)

अध्यक्ष,
कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस, ३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डइस्टेट, फोर्ट, मुंबई-४००००९.

दुरध्वनीक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

विषय:- कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या
40 व्या बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त.

जा.क्र.कक्ष-1/ल.ले/ 161 /सन 2023-24

फोर्ट, मुंबई 400 001 दिनांक: 10/7/2023

प्रति,

१. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवीमुंबई.
२. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई.
३. जिल्हाधिकारी, मुंबई/ मुंबईउपनगर/ ठाणे/ पालघर / रायगड / रत्नागिरी / सिंधुदुर्ग.
४. पोलिस आयुक्त, मुंबई/ठाणे यांचे प्रतिनिधी.
संबंधित जिल्हा पोलीस अधिक्षक, [ठाणे (ग्रामीण) /पालघर/ रायगड/ रत्नागिरी/ सिंधुदुर्ग]
५. संचालक, पर्यावरण विभाग.
६. अपर आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय, कोकण विभाग.
७. महानगरपालिका आयुक्त / सहआयुक्त (मुंबई / नवी मुंबई / ठाणे / मिरा भाईंदर/
वसई-विरार / कल्याण-डोंबविली / भिवंडी निझामपुर / उल्हासनगर.)
८. श्री. दयानंद स्टॅलिन, संचालक, वनशक्ती अशासकीय संस्था.
९. प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ.
१०. नगर रचना विभागाचे अधिकारी / CIDCO यांचे प्रतिनिधी.
११. डॉ. महेश शिंदीकर, Applied dept of Science, College of Engineering Pune.

संदर्भ :- या कार्यालयचे पत्र जा.क्र.कक्ष-१/ल.ले/147/सन 2023-24 दि.28.06.2023.

उपरोक्त संदर्भान्वये विषयांकीत प्रकरणी कोकण विभागातील वेटलॅंड संदर्भात पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 40 वी बैठक, शुक्रवार दिनांक 30.06.2023 रोजी विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली घेण्यात आली होती.

सदर बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त आपणास माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे. तरी, सदर इतिवृत्तामध्ये आपल्या विभागाशी संबंधित नमूद मुद्द्यांवर वेळीच कार्यवाही करावी व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करावा, ही विनंती.

10/7/23

(अनिता पाटील)

सदस्य सचिव

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई

मा. विभागीय आयुक्त तथा अध्यक्ष, कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती यांच्या अध्यक्षतेखाली
दि.30.06.2023 रोजी संपन्न झालेल्या 40 व्या बैठकीचे इतिवृत्त.

समितीचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण यांचे अध्यक्षतेखाली सदरची बैठक घेण्यात आली. अध्यक्षानी उपस्थितांचे स्वागत केले व समितीच्या बैठकीस सुरुवात केली. सदर बैठकीस खालीलप्रमाणे समितीचे सदस्य, शासकीय अधिकारी व प्रतिनिधी प्रत्यक्ष अथवा व्हि. सी. द्वारे उपस्थित होते.

अ.क्र.	नाव	पद	कार्यालय
1	डॉ. महेंद्र कल्याणकर	अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, कोकण भवन	विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय, कोकण भवन, सी.बी.डी. बेलापूर, नवी मुंबई
2	डॉ. राजेंद्र भोसले (व्ही.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर	जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर
3	श्रीमती अनिता पाटील	उप वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष	कांदळवन कक्ष, मुंबई
4	श्री. तुषार जी. शिंदे	संचालक एमएनपीएस, एम.एम.आर.डी.ए	एम.एम.आर.डी.ए
5	श्री. एम. देवेंद्र सिंघ	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी
6	श्री. सुधाकर जगताप (व्ही.सी.द्वारे)	उपायुक्त, कल्याण -डॉंबिवली मनपा	कल्याण -डॉंबिवली मनपा
7	डॉ. रत्नाकर घोलेप	उपआयुक्त, वसई विरार मनपा	वसई विरार महानगरपालिका
8	श्री. सतिश बागल	निवासी उपजिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर	जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर
9	श्री. सुदाम परदेशी	निवासी उपजिल्हाधिकारी ठाणे	जिल्हाधिकारी ठाणे
10	श्री. मच्छिंद्र सुकटे	निवासी उपजिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग
11	श्री. सुभाष भागडे	निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर	जिल्हाधिकारी पालघर
12	श्री. संदेश शिर्के	निवासी उपजिल्हाधिकारी, रायगड	जिल्हाधिकारी रायगड
13	श्री. चंद्रकांत वि. सुर्यवंशी	निवासी उपजिल्हाधिकारी, रत्नागिरी	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी
14	श्री. धनाजीराव धायगुडे	जिल्हा अधिक्षक भूमी अभिलेख, मुंबई शहर	जिल्हाधिकारी कार्यालय मुंबई शहर
15	श्री. निलेश प्रकाश गोंड	अपर तहसिलदार मिरा भाईंदर	मिरा-भाईंदर महानगरपालिका
16	श्री. एस. ए. परब	सहा. आयुक्त, नवी मुंबई मनपा	नवी मुंबई महानगरपालिका
17	श्री. योगेश गुणिजन	सहा. आयुक्त, मिरा- भाईंदर मनपा	मिरा - भाईंदर महानगरपालिका
18	श्री. मनोज न. चव्हाण	पर्यावरण (HOD)	पनवेल महानगरपालिका
19	श्री. प्रकाश गायकर	कार्यकारी अभियंता (BMC)	बृहनमुंबई महानगरपालिका
19	श्री. तन्मय बोरे	नगररचना कार्यकारी अभियंता	वसई-विरार शहर महानगरपालिका
20	श्री. विवेक सोनवणे	पोलिस निरीक्षक सुरक्षा शाखा	मिरा-भाईंदर-वसई-विरार पोलीस आयुक्तालय
21	श्री. संजय सावंत	पोलिस अधिक्षक रायगड कार्यालय	पोलिस अधिक्षक रायगड कार्यालय
22	श्री. अमोल बाविस्कर	स.पो.नि.गोराई पो.ठा.पु.	गोराई पो.ठाणे पु.
23	श्री. अंबिका प्रसाद मोहंती	मीठ अधिक्षक, मुंबई	उपनमक आयुक्त कार्यालय, मुंबई

	(व्ही.सी.द्वारे)		
24	श्री. जगदीश वालनजुवनी (व्ही.सी.द्वारे)	उप अधीक्षक, ट्रॉम्बे	उपनमक कार्यालय, ट्रॉम्बे
25	ठाणे महानगरपालिका (व्ही.सी.द्वारे)	प्रतिनिधी	ठाणे महानगरपालिका
26	श्री. राहुल गायकवाड (व्ही.सी.द्वारे)	सहाय्यक पोलिस आयुक्त	तुर्भे नवी मुंबई विभाग
27	श्री. नागिण काळे	वरिष्ठ पोलिस निरीक्षक, मुख्य नियंत्रण कक्ष, मुंबई	
28	श्री. एस. एम. साखे	वरिष्ठ पोलिस निरीक्षक	चारकोप पोलिस ठाणे
29	श्री. अविनाश मारके	पोलिस निरीक्षक पालघर	पोलिस अधीक्षक पालघर कार्यालय
30	श्री. स्टॅलिन डी	संचालक, वनशक्ती	वनशक्ती
31	श्रीमती. हेमा रमाणी	बी.ई.ए.जी. (दूरध्वनीद्वारे)	बी.ई.ए.जी.
32	ACP Port Division (व्ही.सी.द्वारे)		
33	श्री. शिशीर खोखले (व्ही.सी.द्वारे)		
34	पोलिस अधीक्षक रत्नागिरी (व्ही.सी.द्वारे)		
35	एस.आर.ओ रत्नागिरी (व्ही.सी.द्वारे)		
*	MCZMA	अनुपस्थित	
*	म्हाडा यांचे प्रतिनिधी	अनुपस्थित	
*	MIDC यांचे प्रतिनिधी	अनुपस्थित	

- व्ही.सी. मधील उपस्थित काही सदस्यांचे नाम / पदनामाचा बोध होत नसल्यामुळे काही सदस्यांची नांद केलेली नाही.

मा. विभागीय आयुक्त तथा अध्यक्ष यांनी समितीच्या उपस्थित सदस्यांसमवेत खालील विषयावर सविस्तर चर्चा केली.
 मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्देश तसेच कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीकडे प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने
 मा. अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त यांनी खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्याच्या सूचना दिल्या.

अ.क्र	विषय	करावयाची कार्यवाही
1	महानगरपालिके अंतर्गत पाणथळ तक्रार निवारण समिती गठीत करणेबाबत व समितीच्या दरमहा बैठका घेणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> • बृहन्मुंबई, नवी मुंबई, वसई-विरार, कल्याण-डोंबिवली, भिवंडी-निझामपूर, उल्हासनगर महानगरपालिका यांची समिती गठीत केले बाबतची माहिती या समितीस प्राप्त झाली नसल्याने संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी त्याबाबतची माहिती समितीच्या सदस्य सचिवांकडे तात्काळ उपलब्ध करून देण्याबाबतच्या सूचना मा.अध्यक्ष यांनी दिल्या. • विभागीय स्तरीय समितीची दरमहा बैठक महिन्याच्या दुसऱ्या आठवड्याच्या मंगळवारी घेण्याच्या सूचना सदस्य सचिवांना दिल्या. • तसेच पाणथळ तक्रारीबाबत पुढील बैठकीपूर्वी जून 2022 पर्यंतच्या सर्व तक्रारींचा निपटारा करण्यासाठी सर्व जिल्हाधिकारी यांनी बैठक आयोजित करावी व याबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा Action Plan पुढील बैठकीमध्ये सादर करण्याच्या सूचना दिल्या. • तसेच या बैठकीतील नमूद तक्रारीबाबत दि.12.07.2023 रोजी उप आयुक्त, (महसूल) कोकण विभाग यांचे समवेत सदस्य सचिव यांनी समितीचे अशासकीय सदस्यांसोबत बैठक घेऊन तक्रारींचा निपटारा करावा असे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी दिले.
2	नोडल अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीबाबत	<ul style="list-style-type: none"> • समितीच्या बैठकांना संबंधित विभागांचे नोडल अधिकारी उपस्थित राहत नसल्याने तीव्र नाराजी व्यक्त केली. विशेषतः बृहन्मुंबई महानगरपालिका व पर्यावरण विभाग व महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाचे नोडल अधिकारी नियमीत उपस्थित राहतील याबाबत संबंधित विभागांना पत्र पाठविण्यासाठी आवश्यक ती कार्यवाही करण्याच्या सूचना सदस्य सचिव यांना दिल्या.
3	पाणथळ तक्रार निवारण समितीसाठी टोल फ्री क्रमांक सुरु करणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> • पाणथळ क्षेत्राच्या संरक्षणाच्या दृष्टीने सर्व सामान्य नागरिकांना तक्रार नोंदविण्यासाठी सर्व जिल्हाधिकारी व संबंधित महानगरपालिका यांना त्यांचे अधिनस्त कांदळवन कार्यक्षेत्राकरिता टोल फ्री क्रमांक तयार करून

		त्यांची प्रसिध्दी करण्याच्या व त्यासाठी लागणारा खर्च हा नाविन्यपूर्ण उपक्रमातून खर्च करण्याच्या सूचना मा. अध्यक्ष यांनी दिल्या.
4	डेब्रिस हटवून इतरत्र निश्चित ठिकाणी टाकण्याबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> • मा. अध्यक्ष यांनी डेब्रिज हटविण्याबाबत तसेच डेब्रिज भराव करणाऱ्या वाहनांवर कठोर कार्यवाही करण्याचे आदेश दिले. • तसेच सर्व जिल्हाधिकारी यांनी संबंधित महानगरपालिका यांचे समवेत जिल्हयातील डेब्रिज भराव झालेले क्षेत्र तपासून डेब्रिज हटविण्याबाबत आवश्यक ते नियोजन पुढील बैठकीत सादर करावे.
5	पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या कार्याबाबत चर्चा	<ul style="list-style-type: none"> • बाधित पाणथळ क्षेत्राचे पुनःस्थापन करण्यासाठी समितीमध्ये तज्ञ सदस्य म्हणून समितीच्या बैठकीत उपस्थित राहण्यासाठी श्री. महेश शिंदीकर यांचे वेळोवेळी मार्गदर्शन घेण्याच्या सूचना मा. अध्यक्ष यांनी दिल्या. • तसेच समितीकरीता नेमलेल्या तज्ञ सल्लागार यांना देय असलेले प्रवास भत्ता व यापूर्वी प्रलंबित असलेले प्रवासाचे देयक कांदळवन कक्षाकडून अदा करण्याच्या सूचना दिल्या.

(डॉ.महेंद्र कल्याणकर)

अध्यक्ष,

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस, ३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डइस्टेट, फोर्ट, मुंबई-४००००९.

दुरध्वनीक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

विषय:- कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या

41 व्या बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त.

जा.क्र.कक्ष-1/ल.ले/ 173 /सन 2023-24

फोर्ट, मुंबई 400 001 दिनांक: 27/07/2023

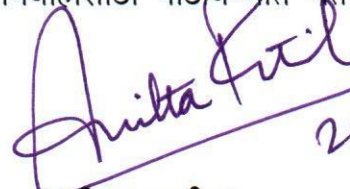
प्रति,

1. मा. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवी मुंबई.
2. मा. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई.
3. मा. जिल्हाधिकारी, मुंबई/ मुंबईउपनगर/ ठाणे/ पालघर / रायगड / रत्नागिरी / सिंधुदुर्ग.
4. मा. पोलीस आयुक्त, मुंबई/ठाणे.
जिल्हा पोलीस अधिक्षक, ठाणे (ग्रामीण) /पालघर/ रायगड/ रत्नागिरी/ सिंधुदुर्ग.
5. मा. संचालक, पर्यावरण विभाग.
6. मा. अपर आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय, कोकण विभाग.
7. मा. आयुक्त/ सहआयुक्त, महानगरपालिका (मुंबई / नवी मुंबई / ठाणे / मिरा भाईंदर/
वसई-विरार / कल्याण-डोंबविली / भिवंडी निझामपूर / उल्हासनगर.)
8. श्री. दयानंद स्टॅलिन, संचालक, वनशक्ती अशासकीय संस्था.
9. प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ.
10. नगर रचना विभागाचे अधिकारी / CIDCO.
11. डॉ. महेश शिंदीकर, Applied dept of Science, College of Engineering Pune.

संदर्भ :- या कार्यालयचे पत्र जा.क्र.कक्ष-1/ल.ले/165/सन 2023-24 दि.17.07.2023.

उपरोक्त संदर्भान्वये विषयांकीत प्रकरणी कोकण विभागातील वेटलँड संदर्भात कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 41 वी बैठक, गुरुवार दिनांक 20.07.2023 रोजी मा. सदस्य तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष यांचे अध्यक्षतेखाली घेण्यात आली होती.

सदर बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त आपणास माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे. तरी, कृपया अवलोकन होणेस विनंती आहे.

26/7/23

(अनिता पाटील)

सदस्य सचिव

सोबत : बैठकीचे इतिवृत्त.

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 41 वी बैठक

दि.20.07.2023 रोजीचे इतिवृत्त

मा. विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय, सी.बी.डी.बेलापूर, नवी मुंबई.

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 41 वी बैठक समितीचे सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई यांच्या अध्यक्षतेखाली पार पडली. समितीच्या सदस्य सचिव यांनी उपस्थितांचे स्वागत केले व मा. सह-अध्यक्ष यांच्या अनुमतीने समितीच्या कामकाजास सुरुवात झाली. सदर बैठकीस खालील नमूद अधिकारी व कर्मचारी व्यक्तीशः अथवा व्हि. सी. द्वारे उपस्थित होते.

अ.क्र.	नाव	पद	कार्यालय
1.	श्री. एस. व्ही. रामाराव (व्ही.सी.द्वारे)	सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई	कांदळवन कक्ष, मुंबई
2.	मुख्य वन संरक्षक प्रादेशिक, ठाणे (व्ही.सी.द्वारे)	मुख्य वनसंरक्षक प्रादेशिक यांचे प्रतिनिधी	मुख्य वनसंरक्षक प्रादेशिक, ठाणे यांचे कार्यालय
3.	श्री. मकरंद प्र. देशमुख	उप आयुक्त (महूसल), कोकण विभाग	विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय, कोकण भवन, सी.बी.डी. बेलापूर, नवी मुंबई
4.	श्रीमती अनिता पाटील	सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई	कांदळवन कक्ष, मुंबई
5.	श्री. आदर्श रेड्डी (व्ही.सी.द्वारे)	विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ.	मुंबई कांदळवन संधारण घटक, कुर्ला
6.	श्री.एस.एन.रेड्डी (व्ही.सी.द्वारे)	उप वनसंरक्षक, सावंतवाडी	उप वनसंरक्षक, सावंतवाडी यांचे कार्यालय
7.	श्री. तुषार जी. शिंदे (व्ही.सी.द्वारे)	संचालक एमएनपीएस, एम.एम.आर.डी.ए	एम.एम.आर.डी.ए. (MMRDA)
8.	श्री. संजय शिंदे (व्ही.सी.द्वारे)	उप-आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका	मिरा-भाईंदर महानगरपालिका
9.	श्री. सुधाकर जगताप (व्ही.सी.द्वारे)	उपायुक्त, कल्याण -डॉंबिवली मनपा	कल्याण -डॉंबिवली मनपा
10.	डॉ. सागर घोलप	उपआयुक्त, वसई विरार मनपा	वसई विरार महानगरपालिका
11.	श्री. धनाजीराव धायगुडे (व्ही.सी.द्वारे)	अधिक्षक, मुंबई नगर भूमापन व भूमी अभिलेख, मुंबई शहर	जिल्हाधिकारी कार्यालय मुंबई शहर
12.	श्री. दिपक खाडे (व्ही.सी.द्वारे)	विभागीय वन अधिकारी, चिपळून	विभागीय वन अधिकारी, चिपळून यांचे कार्यालय
13.	श्री. चंद्रकांत वि. सुर्यवंशी (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, रत्नागिरी	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी
14.	श्री. सतिश बागल (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर	जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर

15.	श्री. सुदाम परदेशी (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी ठाणे	जिल्हाधिकारी ठाणे
16.	श्री. मच्छिंद्र सुकटे (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग
17.	श्री. सुभाष भागडे (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर	जिल्हाधिकारी पालघर
18.	श्री. संदेश शिर्के (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, रायगड	जिल्हाधिकारी रायगड
19.	श्री. प्रविण साळुंखे (व्ही.सी.द्वारे)	मुख्य वास्तुविशारद व नियोजनकार, म्हाडा	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास प्राधिकरण यांचे कार्यालय(MHADA)
20.	श्री. जगदीश पाटील	वरिष्ठ नियोजनकार (पर्यावरण), सिडको	सिडको कार्यालय (Cidco)
21.	श्री. अजय वानखेडे	उप नियोजनकार (पर्यावरण), सिडको	सिडको कार्यालय (Cidco)
22.	श्रीमती अनघा कदम	उपायुक्त ठाणे मनपा (पी.सी.ओ)	ठाणे महानगरपालिका
23.	श्रीमती मनिषा प्रधान	मुख्य पर्यावरण अधिकारी, ठाणे	ठाणे महानगरपालिका
24.	श्रीमती तेजस्विनी पाटील (व्ही.सी.द्वारे)	तहसिलदार, जिल्हाधिकारी रत्नागिरी	जिल्हाधिकारी रत्नागिरी
25.	श्री. मनोज न. चव्हाण	पर्यावरण (HOD)	पनवेल महानगरपालिका
26.	श्री. तन्मय बोरे (व्ही.सी.द्वारे)	नगररचना कार्यकारी अभियंता	वसई-विरार शहर महानगरपालिका
27.	श्री. पुरुषोत्तम जाधव	उप वास्तुविशारद, एमआयडीसी	एमआयडीसी (MIDC)
28.	श्री. जितेंद्र जगदाळे	एसीपी, ठाणे पोलीस	ठाणे पोलीस आयुक्तालय
29.	श्री. प्रशांत मर्दे	सहाय्यक पोलीस आयुक्त	पोलीस उपायुक्त (अभियान), मुंबई
30.	श्री. राहुल गायकवाड (व्ही.सी.द्वारे)	सहाय्यक पोलीस आयुक्त	तुर्भे नवी मुंबई विभाग
31.	श्री. ए.एस.नंदवते	एसआरओ, एमपीसीबी, मुंबई	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ यांचे कार्यालय
32.	श्री. ए.एन.काटोले	एसआरओ, एमपीसीबी, ठाणे	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ यांचे कार्यालय
33.	श्री. शेख शखील	एसआरओ, एमपीसीबी, ठाणे	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ यांचे कार्यालय
34.	श्री. जयश्री जुनेरीकर	FO, एमपीसीबी, नवी मुंबई	एमपीसीबी, नवी मुंबई
35.	श्री. सुदेश अ. परब	सहा. आयुक्त, नवी मुंबई मनपा परि-1	नवी मुंबई मनपा, परि.1
36.	श्री. उदय लोकरे	(व्ही.सी.द्वारे)	-
37.	श्री. भुषण वाघमारे	(व्ही.सी.द्वारे)	-
38.	श्री. चंद्रकांत विभुती	(व्ही.सी.द्वारे)	-
39.	TMC ADMC	(व्ही.सी.द्वारे)	ठाणे महानगरपालिका
40.	श्रीमती लक्ष्मी सूर्यवंशी	(व्ही.सी.द्वारे)	-
41.	श्री. मृगंक प्रभू	(व्ही.सी.द्वारे)	-
42.	श्री. नितेश चौधरी	(व्ही.सी.द्वारे)	-

43.	श्री. नितिन विजयकर	(व्ही.सी.द्वारे)	-
44.	श्री. प्रकाश मिसाळ	(व्ही.सी.द्वारे)	-
45.	श्री. रुपेश महाले	(व्ही.सी.द्वारे)	-
46.	एसडीओ कुडाळ	(व्ही.सी.द्वारे)	-
47.	एसआरओ रत्नागिरी	(व्ही.सी.द्वारे)	-
48.	श्रीमती विशाखा सावंत	(व्ही.सी.द्वारे)	-
49.	श्री. अनुपम वर्मा	(व्ही.सी.द्वारे)	
50.	श्री. अंकुश आर. मस्के	पोलीस निरीक्षक, सुरक्षा, ठाणे	ठाणे महानगरपालिका
51.	श्री. व्ही. के. गांधी	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	नवी मुंबई एन्व्हारमेंट प्रिझर्वेशन सोसायटी
52.	श्री. किशोर रिठे (व्ही.सी.द्वारे)	सचिव, बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी	बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी
53.	श्री. राहुल खोत (व्ही.सी.द्वारे)	उप संचालक	बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी
54.	श्री. स्टॅलिन डी.	संचालक, वनशक्ती	वनशक्ती
55.	श्रीमती. हेमा रमाणी (व्ही.सी.द्वारे)	बी.ई.ए.जी. यांचे प्रतिनिधी	बॉम्बे एन्व्हारमेंट ऍक्शन ग्रुप
*	MCZMA	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	पर्यावरण विभाग, मंत्रालय यांचे कार्यालय
*	सॉल्ट पॅन विभाग (मीठागरे विभाग)	अनुपस्थित	
*	बृहन्मुंबई महानगरपालिका	अनुपस्थित	

- व्ही.सी. मधील उपस्थित काही सदस्यांचे नाम / पदनामाचा बोध होत नसल्यामुळे फक्त नावांची नोंद केलेली आहे.

अ.क्र	विषय	करावयाची कार्यवाही
1	महानगरपालिके अंतर्गत पाणथळ तक्रार निवारण समिती गठीत करणेबाबत व समितीच्या दरमहा बैठका घेणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> ● बृहन्मुंबई, नवी मुंबई, वसई-विरार, कल्याण-डोंबिवली, भिवंडी-निझामपूर, उल्हासनगर महानगरपालिका यांची समिती गठीत केले बाबतची माहिती या समितीस प्राप्त झाली नसल्याने संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी त्याबाबतची माहिती समितीकडे तात्काळ उपलब्ध करून देण्याबाबत समितीचे सदस्य सचिव यांनी पुनश्च: सूचित केले.
2	नोडल अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीबाबत	<ul style="list-style-type: none"> ● समितीच्या बैठकींना संबंधित विभागांच्या नोडल अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीबाबत प्रगती होत असल्याबाबत सदस्य सचिव यांनी सांगितले. तथापि मा. उच्च न्यायालय यांनी दिलेल्या आदेशांचे पालन होण्याच्या दृष्टिने तसेच सर्व तक्रारींचे निराकरण होण्यासाठी सर्व नोडल अधिकाऱ्यांनी बैठकीस उपस्थित राहून त्यांच्या कार्यालयाशी संबंधित माहिती समितीला देण्याची सूचना सदस्य सचिव यांनी केली.
3	पाणथळ तक्रार निवारण समितीसाठी टोल फ्री क्रमांक सुरु करणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> ● याबाबत आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका यांनी कांदळवन व पाणथळ क्षेत्राच्या न्हासाबाबतच्या तक्रारी प्राप्त करण्याकरिता स्वतंत्र टोल फ्री क्रमांक कार्यान्वित करून त्यास व्यापक अशी प्रसिध्दी दिलेली असल्याचे दि.17.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये समितीस कळविले आहे. ● जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग यांच्या दि.19.07.2023 रोजीच्या पत्रान्वये कांदळवनाच्या व पाणथळाच्या न्हासाच्या तक्रारीकरीता टोल फ्री क्रमांक 1800-233-2686 उपलब्ध करण्यात आले असल्याचे कळविले आहे. ● तथापी जिल्हाधिकारी मुंबई शहर, मुंबई उपनगर, ठाणे, रायगड, पालघर, रत्नागिरी यांचे कार्यालयाकडून टोल फ्री क्रमांकाबाबत माहिती समितीस अप्राप्त आहे.
4	डेब्रिस हटवून इतरत्र निश्चित ठिकाणी टाकण्याबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> ● या अनुषंगाने समितीचे सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई यांनी खाली नमूद पाच टप्प्यानुसार संबंधित यंत्रणांनी कार्यवाही करण्याच्या सूचना दिल्या. <ol style="list-style-type: none"> 1. सद्यस्थितीत जिल्हाधिकारी (महसूल) अथवा महानगरपालिका अथवा संबंधित यंत्रणा यांच्या कार्यक्षेत्रात असलेल्या डेब्रिजच्या जागेची संयुक्त पाहणी संबंधित विभागाचे नोडल अधिकारी / प्रतिनिधी (तहसिलदार/सहायक आयुक्त/वनपरिक्षेत्र अधिकारी) आणि समितीचे अशासकीय सदस्य यांनी करावी. यासाठी संबंधित जिल्हाधिकारी महसूल यांनी आवश्यकते नियोजन करावे. 2. डेब्रिजचे आकारमान (Quantification) निश्चित करणे.

	3. डेब्रिज हटविल्यानंतर टाकण्यासाठी पर्यायी जागा. 4. डेब्रिज हटवण्यासाठीचे नियोजन व कार्यवाही. 5. डेब्रिज हटविल्यानंतर सदर जागेवर कांदळवनाची पुर्नलागवड (Restoration) करणे.
5	पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या अंतर्गत प्राप्त तक्रारीबाबत चर्चा झाली.

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या दि.20.07.2023 रोजीच्या बैठकीतील तक्रारींचा
सद्यस्थितीचा जिल्हानिहाय गोषवारा

जिल्हा	एकूण तक्रारी	निकाली काढण्यात आलेल्या तक्रारी	प्रलंबित तक्रारी
मुंबई शहर	0	0	0
मुंबई उपनगर	3	0	3
ठाणे	4	0	4
पालघर	4	0	4
रायगड	8	0	8
रत्नागिरी	0	0	0
सिंधुदुर्ग	0	0	0
एकूण	19	0	19

(एस.व्ही.रामाराव)

सदस्य,

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीकडे प्राप्त तक्रारींवरील कार्यवाहीचा तपशील

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
मुंबई उपनगर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
1	श्री. स्टॅलीन डी. (WC- 73) Destruction of wetlands & near Bhakti Park Mono Rail station & nearby areas in Wadala. दि. 31.01.2019	<ul style="list-style-type: none"> उपनमक आयुक्त कार्यालय, बेलार्ड ईस्टेट, मुंबई यांच्या दि.14.10.2022 रोजीच्या अहवालानुसार वडाळा सॉल्ट पॅन विभागातील, सॉल्ट पॅन जमीन ही भारत शासनाच्या अखत्यारीत आहे. सदर अहवालानुसार डेब्रिज हटवण्याची कार्यवाही बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडून (MCGM) करण्यात यावी. त्यासंदर्भात त्यांच्याशी अनेकदा पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे, परंतु अद्यापही त्यांच्यामार्फत तक्रारीच्या अनुषंगाने कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नाही. मीठ उपअधीक्षक, वडाळा यांचे मार्फत वडाळा पोलीस स्टेशनमध्ये FIR No. 265/2020 व No. 358/2021 अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात येऊन, पोलीसांद्वारे पुढील कार्यवाहीच्या प्रतिकेत आहे. तसेच कांदळवन कक्षाद्वारे गुन्हेगारांविरुद्ध FIR दाखल करण्यात यावी असे सूचित केले आहे. मात्र, अशा बेकायदेशीर कामांवर कारवाई करण्यासाठी मिठागरे विभागामार्फत आवश्यक ती पावले उचलत आहोत. जून 2022 मध्ये, MCGM आणि वन विभागाच्या मदतीने (कांदळवन कक्ष) वडाळा येथे जमीनदोस्त करण्याची मोहीम राबविण्यात आली असल्याचे नमूद केले आहे. तदनुसार मा.अध्यक्षांनी संबंधित यंत्रणा यांना सदर क्षेत्रात झालेली भरणी काढून टाकून जागा पुर्ववत करण्याचे निर्देश संबंधीत यंत्रणेला दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> उपनमक आयुक्त कार्यालय, मुंबई बृहन्मुंबई महानगरपालिका
2	श्री.स्टॅलीन डी. (WC-109) Request for restoration of Culvem lake Gorai and also action against destroyers of wetlands. दि. 15.04.2023	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर विभागीय वन अधिकारी
3	श्री. हरिष पांडे (WC-110) Destruction of wetland & creek in Gorai Essel world area. दि. 17.04.2023	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर विभागीय वन अधिकारी

ठाणे जिल्ह्यातील कांदळवन तक्रारी

<p>4 श्री. स्टॅलिन डी (WC- 81) Reclamation of Wetlands on the Left side of Kharigaon Toll Plaza as one drives from Thane to Kalyan. Date - 20.01.2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ठाणे महानगरपालिका यांचे दि.21.07.2022 रोजीच्या अहवालानुसार सदर जागा वनविभागाच्या अधिपत्याखाली असून, विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक यांच्या विभागातर्फे कोणतेही फलक अथवा सिक््युरिटी गार्ड तेथे उपलब्ध नाही. त्यामुळे मोठया प्रमाणात तेथे भरणी होते. उच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार भरणी काढण्याबाबत महानगरपालिकेला आदेश दिले जातात. भरणी काढण्यासाठी मोठया प्रमाणात निधीची आवश्यकता असल्याने महापालिका स्तरावर त्याबाबत जास्त कालावधी लागत असल्याचे नमुद केले आहे. • तक्रारदाराने नमुद केल्यानुसार मा. विभागीय आयुक्त यांनी कांदळवन संवर्धनासाठी अजून पुढील एक नैसर्गिक प्रवाह खुला करून द्यावा, याप्रमाणे आदेश दिले होते. त्याअनुषंगाने विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना ठामपा/प्रनिक/209/2022-23 दि.17.06.2022 रोजीच्या पत्रान्वये परवानगी मिळण्याबाबत कळविण्यात आले होते. • तथापि ठाणे महानगरपालिका यांचे दि.05.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार वन विभागाच्या दि.28.09.2021 रोजीच्या परवानगीने 10 मी खोल व 30 मी लांब ट्रेन्च खोदून दिला असून त्याबाबतचा अहवाल कोकण विभागीय आयुक्त यांना दि.21.01.2022 रोजी कळविले आहे. • मा.अध्यक्षांनी विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<p>1. विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक</p>
<p>5 श्री. सुनील अगरवाल (WC- 92) Mangroves and Wetlands destruction near Hiranandani Estate Thane. Date - 04.12.2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<p>1. जिल्हाधिकारी, ठाणे</p>
<p>6 श्री. सुनील अगरवाल. (WC- 96) Violation of CRZ rules & Indian Wildlife Protection Act in Sector 60, Nerul Navi, Mumbai. Date - 24.09.2022.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • सिडको यांच्या दि.30.11.2021 रोजीच्या अहवालानुसार या तक्रारीप्रमाणे NRI (नेरुळ) येथील वसाहती जवळील प्रस्तावित गोल्फ कोर्स जागेजवळील भूखंडाची तक्रारदारांच्या समवेत दि.11.11.2021 रोजी प्रत्यक्ष स्थळ पाहणी करण्यात आली असून सिडको महामंडळाच्या विकास आराखड्याप्रमाणे सदरहू जागा गोल्फ कोर्स प्रकल्पासाठी प्रस्तावित आहे. त्या पॉकेट मधील D व E भागात कोणत्याही प्रकारचे काम चालू नाही व काही भागात पाणी साठलेले आहे. त्या पाण्यामध्ये कोणत्याही प्रकारचा भराव केलेला नाही तसेच सदर ठिकाणी कांदळवनाचे नुकसान झाले नसल्याचे नमुद केले 	<p>1. संचालक, पर्यावरण विभाग</p>

		<p>आहे.</p> <ul style="list-style-type: none"> • सदरची तक्रार ही सुप्रिम कोर्टात देखील चालू आहे. • समितीने या तक्रारीबाबत संचालक, पर्यावरण विभाग यांना उचित कार्यवाही करुन अहवाल सादर करण्याच्या सूचना दिल्या. 	
7	<p>श्री. स्टॅलिन डी - (WC- 102) Blockage of tide water by CIDCO in Survey Number 265 Nerul. Date - 08.10.2022.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे तसेच सिडको यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने सिडको कार्यालयाच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार, सदर जागेवर काही स्थानिक मच्छीमार समाजातील लोकांनी लाकडी झडपे लावून समुद्राच्या पाण्याची भरती व आहोटी दरम्यान संचालन करत असल्याचे निदर्शनास आले. यात त्यांचा मच्छीमारांचा हेतू असल्याचे आढळून येत असून या ठिकाणी सिडको ने भू-विकासाचे कुठलेही कार्य हाती घेण्यात आलेले नसल्याचे नमूद केले आहे. • सोबत सहा. कार्यकारी अभियंता (वाशी), सिडको यांचा स्थळपाहणी अहवाल जोडण्यात आलेला आहे. 	1. जिल्हाधिकारी, ठाणे
8	<p>श्रीमती श्रुती अग्रवाल दि. 28.02.2023 व श्री. स्टॅलिन डी. दि. 01.03.2023 श्री. प्रदीप पाटोले दि.16.05.2023 (WC-105) 1.Blockage of water in the wetlands behind NRI complex. 2.Survey No.22 a huge Mangrove patch is in possession of CIDCO.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.22.02.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. • त्या अनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले. 	जिल्हाधिकारी, ठाणे
9	<p>श्री.निशांत बांगेरा - (WC - 104) Reclamation of Railadevi Lake, Thane</p>	<ul style="list-style-type: none"> • सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.22.02.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. • त्या अनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले. 	जिल्हाधिकारी, ठाणे

[Handwritten Signature]

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
रायगड जिल्ह्यातील कांदळवन तक्रारी			
10	श्री.स्टॅलिन डी. (WC- 87) Destruction of coastal Wetlands in Kharghar Sector 16. दि. 05.01.2021	<ul style="list-style-type: none"> सिडको यांच्या दि.31.03.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर क्षेत्र पनवेल महानगरपालिकेत हस्तांतरित केल्यामुळे याबाबत कार्यकारी अभियंता (प्रकल्प) पनवेल, पनवेल महानगरपालिका यांस सदर तक्रार वर्ग करण्यात आली आहे. तथापि सिडको अधिकाऱ्यांच्या दि.08.03.2023 रोजीच्या संयुक्त स्थळ पहाणी दरम्यान सदर जाळया श्री. मुझाम्मिल पटेल व इतर यांच्या असल्याचे समजले असून, दि.23.03.2023 रोजीच्या नियंत्रक, अनाधिकृत बांधकामे यांच्या अहवालानुसार सदर जागेवरील जाळया काढण्यात आलेल्या असून सोबत सदर जागेचे छायाचित्रे जोडण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. 	1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको
11	श्री. स्टॅलिन डी – (WC- 100) Wetlands already eliminated in defiance of court orders to protect and ones that are presently being destroyed. Date -12.07.2022.	<ul style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.02.11.2022 रोजीच्या अहवालानुसार मौजे पाणजे, ता.उरण, जि. रायगड येथील जागा वेटलॅंड नियम, 2010 नुसार वेटलॅंडच्या यादीत समाविष्ट नाही. तसेच पाणथळ म्हणून अधिसूचित केलेली नाही. तसेच मौजे भेंडखळ, मौजे बोकडविरा, मौजे सावरखार, मौजे जासई, ता.उरण, जि.रायगड येथील जागा वेटलॅंड नियम, 2010 नुसार वेटलॅंडच्या यादीत समाविष्ट आहे. परंतु पाणथळ म्हणून अधिसूचित केलेली नाही. त्याअनुषंगाने समितीच्या निर्देशानुसार उचित कार्यवाही करण्यात येईल. 	1. जिल्हाधिकारी, रायगड 2. उपवनसंरक्षक अलिबाग, जि.रायगड
12	श्री. स्टॅलिन डी – (WC- 101) Please Stop Reclamation and destruction of belpada Wetland. Date – 28.09.2022	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	1. जिल्हाधिकारी, रायगड
13	श्री. बी.एन.कुमार – (WC - 103) 10 acres of Kharghar wetland systematically buried Date : 04.01.2023.	<ul style="list-style-type: none"> सिडको यांच्या दि.24.05.2023 रोजीच्या स्थळपाहणी अहवालानुसार सदर भूखंडावर कुठल्याही प्रकारची बांधकाम परवानगी देण्यात आलेली नाही तसेच रग्बी मैदानावर कुठलेही बांधकाम झालेले नसल्याचे नमूद केले आहे. सोबत स्थळपाहणी अहवालाचे छायाचित्रे जोडण्यात आलेली आहेत. जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.06.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर तक्रारीत नमूद मौजे खारघर सेक्टर 25 येथील प्लॉट रग्बी इंडिया यांना ग्राऊंडकरीता दिलेला आहे अशा आशयाचा बोर्ड जागेवर लावण्यात आला आहे. सदर जागेची स्थळपाहणी केली असता, सदर जागेवर कोणत्याही प्रकारचा 	-

		<p>भराव अगर बांधकाम केल्याचे दिसून आलेले नाही. तसेच जागेभोवती तारेचे कुंपन असून सदर जागेमध्ये तसेच जागेच्या भोवतालच्या परिसरात कांदळवनाचा न्हास झाल्याचे दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे.</p> <ul style="list-style-type: none"> • सदर तक्रारीमध्ये नमूद मौजे तळोजे पाचनंद येथील स.नं.261, 262, 267, 268 व 270 चे कब्जेदार सदरी महाराष्ट्र शासन सिडको असून सदरच्या जमीन मिळकती गाव नकाशानुसार तळोजे खाडी किनारी असल्यामुळे जमिनीच्या हद्दी मोजणी अंती स्पष्ट होतील. परंतु सदर क्षेत्राची आजरोजी पाहणी केली असता, तळोजेचे कार्यक्षेत्रामध्ये कांदळवनाचा न्हास झाल्याचे दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे. • त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्षांच्या निर्देशानुसार सदर तक्रारी संदर्भात पुढील निर्णय घेण्यात येईल. 	
14	<p>श्री.बी.एन.कुमार (WC-106) NMSEZ IT Hub on Mangrove-wetland graves-Request to stop it. दि : 08.03.2023</p>	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.30.05.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर जागेची दि.11.05.2023 रोजी प्रत्यक्ष पाहणी केली असता, सदरची जागा सिडको संपादीत असून द्रोणागिरी डेव्हलपमेंट प्लॅनमधील सेक्टर 16 ते 28 या NMSEZ यांचे ताब्यातील जमीन आहे. सदर ठिकाणी आजरोजी कोणत्याही प्रकारचे IT संबंधित Hub चे काम सुरु नाही. त्यामुळे वेटलँड किंवा कांदळवनाचा न्हास झाल्याचे दिसून येत नाही. • तसेच, सदरची जागा ही वेटलँड (संवर्धन आणि व्यवस्थापन) नियम, 2010 नुसार वेटलँड या यादीत समाविष्ट नाही. सबब, सदर जागेची तपासणी केली असता सदर जागेवर कांदळवन तोड झालेली नाही. • मा.अध्यक्षांनी सिडको व विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<p>1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 2. विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला.</p>
15	<p>श्री. बी.एन.कुमार (WC-111) Reclamation of Dastan, Savarkhar intertidal waters complete. दि. 23.04.2023</p>	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.14.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार 1) दास्तान फाटा शिव स्मारक ते करळ जंक्शन जुना पनवेल - उरण रस्ता 348A च्या पुर्व बाजुला जे.एन.पी.टी. यांचे नावे असलेल्या जमिनीमध्ये खाजगी विकासक खारपाटील, म्हात्रे व ठाकूर यांना 12.5 % योजनेकरीता भूखंड तयार करणेकामी दिलेला असून सदर विकासकांनी शिवस्मारक ते करळ जंक्शन पर्यंत अंदाजे 3.5 कि.मी. एवढ्या लांबीच्या जागेमध्ये अंदाजे 7 फुट उंच माती, दगड, मुरुम यांचा भराव केलेला आहे. 2) तसेच सावरखार येथील जे.एन.पी.टी. ब्रिजच्या पश्चिम बाजुला जे.एन.पी.टी. च्या नावे असलेल्या जमिनीमध्ये माती व डेब्रिजचा भराव केलेला असून सदर जागेमध्ये बांध घालून पाण्याची डबकी तयार केलेली आहेत. सदर जागेवर यापूर्वी भराव केलेला आहे. • वर नमूद केलेल्या दोन्हीही जागा जे.एन.पी.टी. यांच्या मालकीच्या 	<p>1. जवाहरलाल नेहरु पोर्ट अॅथोरीटी, नवी मुंबई</p>

असून सदर जागेवर जे.एन.पी.टी. मार्फत विकास कामांकरिता वापर सुरु असल्याचे नमूद केले आहे.

पालघर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी

16	<p>श्री. दामोदर शिंगडा (WC-86) वसई तालुक्यातील मौजे धोवली येथे पाणथळ क्षेत्रातील समुद्राला लागून असलेल्या सर्वे नं. १०९ ते सर्वे नं.११५ मधील ५० एकर पेक्षा जास्त पाणथळ जागेतील तिवरे / कांदळवन कापून बेकायदा भराव केल्याबाबत. Date - 26.12.2022</p>	<p>• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर, वसई-विरार महानगरपालिका तसेच उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.</p>	<p>1. आयुक्त, वसई-विरार, मनपा 2. जिल्हाधिकारी पालघर 3. उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर</p>
17	<p>श्री. निलेश विनायक जोशी (WC- 95) पालघर जिल्हयातील वसई तालुक्यातील, वसई-विरार शहर महानगरपालिकेच्या प्रभाग समिती एच येथील दिवाणमान परिसरातील CRZ Area - No Development Zone मधील बांधकाम अनधिकृत यादीत नसल्याबाबतची तक्रार. Date - 21.12.2021</p>	<p>• सदर विषय पर्यावरण विभागाशी संबंधित असल्याने मा. अध्यक्षांनी सदर तक्रार पुढील कार्यवाहीसाठी संचालक, पर्यावरण विभाग यांचेकडे वर्ग करण्याचे निर्देश दिले.</p>	<p>1. संचालक, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई 2. आयुक्त, वसई-विरार शहर महानगरपालिका 3. जिल्हाधिकारी पालघर</p>
18	<p>श्री.दिपक बारीया (WC-107) तत्कालीन वसई तहसिलदार यांनी "पाणथळ तक्रार निवारण समिती" यांना सादर केलेले खोटे अहवाल व आरोपीत इसमासोबत स्वतःच्या आर्थिक फायद्यासाठी संगनमत करून शासकीय कर्तव्य बजावण्यात केलेला कसूर ह्या बाबत. दि. 26.03.2023</p>	<p>• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर व उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.</p>	<p>1. जिल्हाधिकारी पालघर 2. उप वनसंरक्षक, पालघर</p>
19	<p>श्री.फ्रान्सिस डिसोजा (WC-108) भुईगाव खुर्द व बुद्रुक हद्दीतील सरकारी मालकीच्या सर्व्हे</p>	<p>• मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर व उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.</p>	<p>1. जिल्हाधिकारी पालघर 2. उप वनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग,</p>

नं.164 या पाणथळ खार जमिनीवर बेकायदा भराव व बेकायदा रस्त्याचे बांधकाम करीत असलेल्या गुन्हेगारांवर गुन्हा दाखल करून कारवाई करणेबाबत. दि. 31.03.2023		पालघर
---	--	-------

(एस.व्ही.रामाराव)

सदस्य,

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस, ३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डइस्टेट, फोर्ट, मुंबई-४००००९.
दुरध्वनीक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

विषय:- कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या
42 व्या बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त.

जा.क्र.कक्ष-1/ल.ले/ 200 /सन 2023-24

फोर्ट, मुंबई 400 001 दिनांक: 23.08.2023

प्रति,

1. मा. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवी मुंबई.
2. मा. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई.
3. मा. जिल्हाधिकारी, मुंबई/ मुंबईउपनगर/ ठाणे/ पालघर / रायगड / रत्नागिरी / सिंधुदुर्ग.
4. मा. पोलिस आयुक्त, मुंबई/ठाणे.
जिल्हा पोलीस अधिक्षक, ठाणे (ग्रामीण) /पालघर/ रायगड/ रत्नागिरी/ सिंधुदुर्ग.
5. मा. संचालक, पर्यावरण विभाग.
6. मा. अपर आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय, कोकण विभाग.
7. मा. आयुक्त/ सहआयुक्त, महानगरपालिका (मुंबई / नवी मुंबई / ठाणे / मिरा भाईंदर/
वसई-विरार / कल्याण-डोंबिवली / भिवंडी निझामपूर / उल्हासनगर.)
8. श्री. दयानंद स्टॅलिन, संचालक, वनशक्ती अशासकीय संस्था.
9. प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ.
10. नगर रचना विभागाचे अधिकारी / CIDCO.
11. डॉ. महेश शिंदीकर, Applied dept of Science, College of Engineering Pune.

संदर्भ :- या कार्यालयचे पत्र जा.क्र.कक्ष-1/ल.ले/170/सन 2023-24 दि.25.07.2023.

उपरोक्त संदर्भान्वये विषयांकीत प्रकरणी कोकण विभागातील वेटलँड संदर्भात कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 42 वी बैठक, गुरुवार दिनांक 10.08.2023 रोजी मा. अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली घेण्यात आली होती.

सदर बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त आपणास माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे. तरी, कृपया अवलोकन होणेस विनंती आहे.

(अनिता पाटील)
23/8/23

सदस्य सचिव

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई

सोबत : बैठकीचे इतिवृत्त.

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस, ३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डइस्टेट, फोर्ट, मुंबई-४००००१.

दुरध्वनीक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

विषय:- कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या
बैठकीच्या इतिवृत्तास मंजूरी मिळणेबाबत.

जा.क्र./ल. ले/ 196 /सन 2023-24

फोर्ट, मुंबई 400001 दिनांक- 21.08.2023

प्रति,

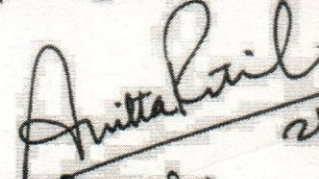
मा. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग,
तथा अध्यक्ष,
कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती.

संदर्भ:- कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 42 वी बैठक दि.10.08.2023.

महोदय,

उपरोक्त संदर्भान्वये कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 42 वी बैठक दि.10.08.2023 रोजी
आपले अध्यक्षतेखाली बैठक घेण्यात आली. सदर बैठकीचे इतिवृत्त तयार करुन मंजूरीसाठी पाठविण्यात येत
आहे.

तरी, कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या बैठकीच्या इतिवृत्तास मंजूरी मिळणेस विनंती आहे.

21/8/23

(अनिता पाटील)
सदस्य सचिव

सोबत:- बैठकीचे इतिवृत्त.

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 42 वी बैठक

दि.10.08.2023 रोजीचे इतिवृत्त

मा. विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय, सी.बी.डी.बेलापूर, नवी मुंबई.

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 42 वी बैठक समितीचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग तसेच समितीचे सह-अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष यांच्या अध्यक्षतेखाली पार पडली. समितीच्या सदस्य सचिव यांनी उपस्थितांचे स्वागत केले व मा. अध्यक्ष यांच्या अनुमतीने समितीच्या कामकाजास सुरुवात झाली. सदर बैठकीस खालील नमूद अधिकारी व कर्मचारी व्यक्तीशः अथवा व्हि. सी. द्वारे उपस्थित होते.

अ.क्र.	नाव	पद	कार्यालय
1.	श्री. महेंद्र कल्याणकर	अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त कोकण विभाग	विभागीय आयुक्त कोकण, कोकण भवन
2.	श्री. एस. व्ही. रामाराव	सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई	कांदळवन कक्ष, मुंबई
3.	मुख्य वन संरक्षक प्रादेशिक, ठाणे (व्ही.सी.द्वारे)	मुख्य वनसंरक्षक प्रादेशिक यांचे प्रतिनिधी	मुख्य वनसंरक्षक प्रादेशिक, ठाणे यांचे कार्यालय
4.	श्री. विवेक गायकवाड	उप आयुक्त (महसूल), कोकण विभाग	विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय, कोकण भवन, सी.बी.डी. बेलापूर, नवी मुंबई
5.	श्री.अशोक शिनगारे	जिल्हाधिकारी ठाणे	जिल्हाधिकारी कार्यालय, ठाणे
6.	श्रीमती अनिता पाटील	सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई	कांदळवन कक्ष, मुंबई
7.	श्री.एम.देवेंद्र सिंग	जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी (व्ही.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी
8.	श्रीमती के. मंजुलक्ष्मी	जिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग (व्ही.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सिंधुदुर्ग
9.	श्री.एस.एन.रेड्डी	उप वनसंरक्षक, सावंतवाडी (व्ही.सी.द्वारे)	उप वनसंरक्षक, सावंतवाडी
10.	श्री. चंद्रकांत विभूते (व्ही.सी.द्वारे)	उपसचिव, पर्यावरण व वातावरणीय विभाग (पाणथळ प्रतिनिधी)	पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय (MCZMA)
11.	श्री. विशाल मदन (व्ही.सी.द्वारे)	अवर सचिव, पर्यावरण व वातावरणीय विभाग (कांदळवन प्रतिनिधी)	पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय (MCZMA)
12.	श्री. तुषार जी. शिंदे	संचालक, (व्ही.सी.द्वारे)	एम.एम.आर.डी.ए. (MMRDA)
13.	श्री. धनाजीराव धायगुडे	जिल्हा अधिक्षक भूमी अभिलेख	जिल्हाधिकारी कार्यालय, मुंबई शहर
14.	श्री. संजय शिंदे	उप-आयुक्त, (व्ही.सी.द्वारे)	मिरा-भाईंदर महानगरपालिका
15.	श्रीमती अनघा कदम	उपायुक्त ठाणे मनपा (पी.सी.ओ)	ठाणे महानगरपालिका
16.	श्री.अभिषेक पराडकर	उपायुक्त पनवेल	पनवेल महानगरपालिका
17.	डॉ. सागर घोलप	उपायुक्त, वसई विरार मनपा	वसई विरार महानगरपालिका
18.	श्री. भागवत गावंडे	उप विभागीय अधिकारी	जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर
19.	श्री. सुदाम परदेशी	निवासी उपजिल्हाधिकारी, ठाणे	जिल्हाधिकारी ठाणे
20.	श्री. मच्छिंद्र सुकटे (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग	जिल्हाधिकारी सिंधुदुर्ग
21.	श्री. सुभाष भागडे (व्ही.सी.द्वारे)	निवासी उपजिल्हाधिकारी, पालघर	जिल्हाधिकारी पालघर
22.	श्री.राहुल एकनाथ मुंडके	उप विभागीय अधिकारी, (SDO) पनवेल	जिल्हाधिकारी रायगड यांचे प्रतिनिधी

23.	श्री. प्रविण साळुंखे	मुख्य वास्तुविशारद व नियोजनकार	म्हाडा
24.	श्री. जगदीश पाटील	वरिष्ठ नियोजनकार (पर्यावरण), सिडको	सिडको कार्यालय (CIDCO)
25.	श्रीमती मनिषा प्रधान	मुख्य पर्यावरण अधिकारी, ठाणे	ठाणे महानगरपालिका
26.	श्री. तन्मय बोरे (व्ही.सी.द्वारे)	नगररचना कार्यकारी अभियंता	वसई-विरार शहर महानगरपालिका
27.	श्री. पुरुषोत्तम जाधव	उप वास्तुविशारद, एमआयडीसी	एमआयडीसी (MIDC)
28.	श्री. अतुल झेंडे	अपर पोलिस अधिक्षक, रायगड	कार्यालय पोलिस अधिक्षक, रायगड
29.	श्री. नितिन विजयकर	पोलीस निरीक्षक	ठाणे ग्रामीण एस.पी.
30.	उप निबंधक अधिकारी	(S.R.O) रत्नागिरी प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	-
31.	उप निबंधक अधिकारी	(S.R.O) चिपळूण प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	-
32.	ए.पी.आय.डी.आर.माने	मुंबई शहर	मुंबई सीपी ऑफिस
33.	श्री. माजेद शेख	उप-अभियंता (बी.एम.सी.)	बी.एम.सी. मालाड(प.)
34.	श्री. गौरव हिंगणे	सहायक कार्यकारी अभियंता	महाव्यवस्थापक (वने) सिडको
35.	श्रीम. सुवर्णा जाधव	फील्ड ऑफीसर	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, ठाणे.
36.	श्री. संजय केनी	पर्यावरण निरीक्षक	बी.एन.सी.एम.सी.
37.	श्रीम. दिपाली खन्ना	सहायक पोलिस आयुक्त, एम.बी.व्ही.व्ही.	-
38.	श्री. जितेंद्र जगदाळे	सहायक पोलिस आयुक्त, ठाणे शहर	सहायक पोलिस आयुक्त, ठाणे शहर
39.	श्री. धनाजी क्षिरसागर	सहायक पोलिस आयुक्त	-
40.	श्री. संदिप यादव	पोलिस उपनिरीक्षक	-
41.	श्री. भारत पॉल	पोलिस उपनिरीक्षक	एम.एच.बी.पोलिस स्टेशन, मुंबई
42.	श्री. मारुती हिरवे	पोलिस उपनिरीक्षक	चारकोप पोलिस स्टेशन, मुंबई
43.	श्री. व्ही. के. गांधी	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	नवी मुंबई एन्व्हारमेंट प्रिझर्वेशन सो.
44.	श्री. राहुल खोत	उप संचालक	बॉम्बे नॅचरल हिस्ट्री सोसायटी
45.	श्री. स्टॅलिन डी.	संचालक, वनशक्ती	वनशक्ती
46.	श्रीमती. हेमा रमाणी	बी.ई.ए.जी.	बॉम्बे एन्व्हारमेंट ऍक्शन ग्रुप
47.	श्री. प्रतिक भोसले	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	एम.एम.आर.डी.ए. (MMRDA)
48.	अतिरीक्त एस.पी.रत्नागिरी	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	-
49.	श्री.रणजीत कुमार	प्रतिनिधी	-
50.	श्री. प्रशांत पानवेलकर	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	-
51.	श्री. अमोल गवई	सहायक पोलीस निरीक्षक, पालघर	-
52.	सॉल्ट पॅन विभाग	प्रतिनिधी (व्ही.सी.द्वारे)	सॉल्ट पॅन विभाग, बलार्ड इस्टेट, मुंबई
*	वृहन्मुंबई महानगरपालिका	अनुपस्थित	
*	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ (MPCB)	अनुपस्थित	

❖ व्ही.सी. मधील उपस्थित काही सदस्यांचे नाम / पदनामाचा बोध होत नसल्यामुळे फक्त नावांची नोंद केलेली आहे.

अ.क्र	विषय	करावयाची कार्यवाही
1	महानगरपालिके अंतर्गत पाणथळ तक्रार निवारण समिती गठीत करणेबाबत व समितीच्या दरमहा बैठका घेणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> • बृहन्मुंबई, नवी मुंबई, वसई-विरार, कल्याण-डोंबिवली, भिवंडी-निझामपूर, उल्हासनगर महानगरपालिका यांची समिती गठीत केले बाबतची माहिती या समितीस प्राप्त झाली नाही तथापि शासन निर्णयात महानगरपालिकेतील समिती गठीत करण्याबाबत सूचना नसल्याने याबाबत मा.अध्यक्ष यांनी यासंबंधी चर्चा करून निर्णय घेण्यात येईल असे सांगितले.
2	नोडल अधिकाऱ्यांच्या उपस्थितीबाबत	<ul style="list-style-type: none"> • मा. उच्च न्यायालय यांनी दिलेल्या आदेशांचे पालन होण्याच्या दृष्टिने तसेच सर्व तक्रारींचे निराकरण होण्यासाठी सर्व नोडल अधिकाऱ्यांनी बैठकीस उपस्थित राहून त्यांच्या कार्यालयाशी संबंधित माहिती समितीला देण्याच्या सूचना दिल्या. • तसेच मा.अध्यक्ष यांनी कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची विशेष बैठक दि.01.09.2023 रोजी आयोजित करण्याच्या सूचना दिल्या.
3	पाणथळ तक्रार निवारण समितीसाठी टोल फ्री क्रमांक सुरु करणेबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्हाधिकारी मुंबई शहर, ठाणे, रायगड आणि पालघर यांनी यांचे कार्यालयाकरिता संबंधित कार्यालयाने टोल फ्री क्रमांक कार्यान्वित करून त्यांची माहिती समितीच्या सदस्य सचिवांकडे देण्याच्या सूचना दिल्या.
4	डेब्रिस हटवून इतरत्र निश्चित ठिकाणी टाकण्याबाबत.	<ul style="list-style-type: none"> • या अनुषंगाने समितीचे सह अध्यक्ष तथा अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई यांनी खाली नमूद पाच टप्प्यांनुसार संबंधित यंत्रणांनी कार्यवाही करण्याच्या सूचना दिल्या. <ol style="list-style-type: none"> 1. सद्यस्थितीत जिल्हाधिकारी (महसूल) अथवा महानगरपालिका अथवा संबंधित यंत्रणा यांच्या कार्यक्षेत्रात असलेल्या डेब्रिजच्या जागेची संयुक्त पाहणी संबंधित विभागाचे नोडल अधिकारी / प्रतिनिधी (तहसलदार/सहायक आयुक्त/वनपरिक्षेत्र अधिकारी) आणि समितीचे अशासकीय सदस्य यांनी करावी. यासाठी संबंधित जिल्हाधिकारी महसूल यांनी आवश्यकते नियोजन करावे. 2. डेब्रिजचे आकारमान (Quantification) निश्चित करणे. 3. डेब्रिज हटविल्यानंतर टाकण्यासाठी पर्यायी जागा. 4. डेब्रिज हटविण्यासाठीचे नियोजन व कार्यवाही. 5. डेब्रिज हटविल्यानंतर सदर जागेवर कांदळवनाची पुर्नलागवड (Restoration) करणे. • सदर विषयाच्या चर्चे दरम्यान मा. अध्यक्ष यांनी सर्व संबंधित महानगरपालिका यांना त्यांचे कार्यक्षेत्रात झालेला भराव, डेब्रिज हटविण्याबाबत करण्यात येणारे व्यवस्थापन व नियोजनाबाबतचे सादरीकरण (PPT) समितीकडे पुढील बैठकीपूर्वी सादर करण्याच्या सूचना दिल्या.
5	कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती अंतर्गत प्राप्त तक्रारींमध्ये ठाणे जिल्ह्यातील खारीगाव टोल नाका परिसरातील पाणथळ जागेत भराव टाकण्यासंदर्भातील तक्रारीच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी ठाणे यांनी पुढील बैठकीत माहिती सादर करण्याची सूचना मा.अध्यक्ष यांनी दिली.	

(डॉ. महेंद्र कल्याणकर)

अध्यक्ष,

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीकडे प्राप्त तक्रारींवरील कार्यवाहीचा तपशील

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
मुंबई उपनगर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
1	श्री. स्टॅलीन डी. (WC- 73) Destruction of wetlands & near Bhakti Park Mono Rail station & nearby areas in Wadala. दि. 31.01.2019	<ul style="list-style-type: none"> उपनमक आयुक्त कार्यालय, बेलार्ड ईस्टेट, मुंबई यांच्या दि.14.10.2022 रोजीच्या अहवालानुसार वडाळा सॉल्ट पॅन विभागातील, सॉल्ट पॅन जमीन ही भारत शासनाच्या अखत्यारीत आहे. सदर अहवालानुसार डेब्रिज हटवण्याची कार्यवाही बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडून (MCGM) करण्यात यावी. त्यासंदर्भात त्यांच्याशी अनेकदा पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे, परंतु अद्यापही त्यांच्यामार्फत तक्रारीच्या अनुषंगाने कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नाही. मीठ उपअधीक्षक, वडाळा यांचे मार्फत वडाळा पोलीस स्टेशनमध्ये FIR No. 265/2020 व No. 358/2021 अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात येऊन, पोलीसांद्वारे पुढील कार्यवाहीच्या प्रतिक्षेत आहे. तसेच कांदळवन कक्षाद्वारे गुन्हेगारांविरुद्ध FIR दाखल करण्यात यावी असे सूचित केले आहे. मात्र, अशा बेकायदेशीर कामांवर कारवाई करण्यासाठी मिठागरे विभागामार्फत आवश्यक ती पावले उचलत आहोत. जून 2022 मध्ये, MCGM आणि वन विभागाच्या मदतीने (कांदळवन कक्ष) वडाळा येथे जमीनदोस्त करण्याची मोहीम राबविण्यात आली असल्याचे नमूद केले आहे. तदनुसार मा.अध्यक्षांनी संबंधित यंत्रणा यांना सदर क्षेत्रात झालेली भरणी काढून टाकून जागा पुर्ववत करण्याचे निर्देश संबंधित यंत्रणेला दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> उपनमक आयुक्त कार्यालय, मुंबई बृहन्मुंबई महानगरपालिका
2	श्री.स्टॅलीन डी. (WC-109) Request for restoration of Culvem lake Gorai and also action against destroyers of wetlands. दि. 15.04.2023	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर विभागीय वन अधिकारी
3	श्री. हरिष पांडे (WC-110) Destruction of wetland & creek in Gorai Essel world area. दि. 17.04.2023	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर व विभागीय वन अधिकारी यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर विभागीय वन अधिकारी

ठाणे जिल्ह्यातील कांदळवन तक्रारी

<p>4</p>	<p>श्री. स्टॅलिन डी (WC- 81) Reclamation of Wetlands on the Left side of Kharigaon Toll Plaza as one drives from Thane to Kalyan. Date - 20.01.2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ठाणे महानगरपालिका यांचे दि.21.07.2022 रोजीच्या अहवालानुसार सदर जागा वनविभागाच्या अधिपत्याखाली असून, विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक यांच्या विभागातर्फे कोणतेही फलक अथवा सिक्युरिटी गार्ड तेथे उपलब्ध नाही. त्यामुळे मोठ्या प्रमाणात तेथे भरणी होते. उच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार भरणी काढण्याबाबत महानगरपालिकेला आदेश दिले जातात. भरणी काढण्यासाठी मोठ्या प्रमाणात निधीची आवश्यकता असल्याने महापालिका स्तरावर त्याबाबत जास्त कालावधी लागत असल्याचे नमुद केले आहे. • तक्रारदाराने नमुद केल्यानुसार मा. विभागीय आयुक्त यांनी कांदळवन संवर्धनासाठी अजून पुढील एक नैसर्गिक प्रवाह खुला करून द्यावा, याप्रमाणे आदेश दिले होते. त्याअनुषंगाने विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना ठामपा/प्रनिक/209/2022-23 दि.17.06.2022 रोजीच्या पत्रान्वये परवानगी मिळण्याबाबत कळविण्यात आले होते. • तथापि ठाणे महानगरपालिका यांचे दि.05.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार वन विभागाच्या दि.28.09.2021 रोजीच्या परवानगीने 10 मी खोल व 30 मी लांब ट्रेन्च खोदून दिला असून त्याबाबतचा अहवाल कोकण विभागीय आयुक्त यांना दि.21.01.2022 रोजी कळविले आहे. • मा.अध्यक्षांनी विभागीय वन अधिकारी, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<p>1. विभागीय वन अधिकारी, मुंबई कांदळवन संधारण घटक</p>
<p>5</p>	<p>श्री. सुनील अगरवाल (WC- 92) Mangroves and Wetlands destruction near Hiranandani Estate Thane. Date - 04.12.2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<p>1. जिल्हाधिकारी, ठाणे</p>
<p>6</p>	<p>श्री. सुनील अगरवाल. (WC- 96) Violation of CRZ rules & Indian Wildlife Protection Act in Sector 60, Nerul Navi, Mumbai.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • सिडको यांच्या दि.30.11.2021 रोजीच्या अहवालानुसार या तक्रारीप्रमाणे NRI (नेरुळ) येथील वसाहती जवळील प्रस्तावित गोल्फ कोर्स जागेजवळील भूखंडाची तक्रारदारांच्या समवेत दि.11.11.2021 रोजी प्रत्यक्ष स्थळ पाहणी करण्यात आली असून सिडको महामंडळाच्या विकास आराखड्याप्रमाणे सदरहू जागा गोल्फ कोर्स प्रकल्पासाठी प्रस्तावित आहे. त्या पॉकेट मधील D व E भागात कोणत्याही प्रकारचे काम चालू नाही व काही भागात पाणी साठलेले आहे. त्या पाण्यामध्ये कोणत्याही प्रकारचा भराव केलेला नाही तसेच 	<p>1. संचालक, पर्यावरण विभाग</p>

		<p>आहे.</p> <ul style="list-style-type: none"> • सदरची तक्रार ही सुप्रिम कोर्टात देखील चालू आहे. • समितीने या तक्रारीबाबत संचालक, पर्यावरण विभाग यांना उचित कार्यवाही करून अहवाल सादर करण्याच्या सूचना दिल्या. 	
7	<p>श्री. स्टॅलिन डी – (WC- 102) Blockage of tide water by CIDCO in Survey Number 265 Nerul. Date – 08.10.2022.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे तसेच सिडको यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले होते. • त्याअनुषंगाने सिडको कार्यालयाच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार, सदर जागेवर काही स्थानिक मच्छीमार समाजातील लोकांनी लाकडी झडपे लावून समुद्राच्या पाण्याची भरती व आहोटी दरम्यान संचालन करत असल्याचे निदर्शनास आले. यात त्यांचा मच्छीमारांचा हेतू असल्याचे आढळून येत असून या ठिकाणी सिडको ने भू-विकासाचे कुठलेही कार्य हाती घेण्यात आलेले नसल्याचे नमूद केले आहे. • सोबत सहा. कार्यकारी अभियंता (वाशी), सिडको यांचा स्थळपाहणी अहवाल जोडण्यात आलेला आहे. 	1. जिल्हाधिकारी, ठाणे
8	<p>श्रीमती श्रुती अग्रवाल दि. 28.02.2023 व श्री. स्टॅलिन डी. दि. 01.03.2023 श्री. प्रदीप पाटोले दि.16.05.2023 (WC-105) 1.Blockage of water in the wetlands behind NRI complex. 2.Survey No.22 a huge Mangrove patch is in possession of CIDCO.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • सोबत सहा. कार्यकारी अभियंता (वाशी), सिडको यांचा स्थळपाहणी अहवाल जोडण्यात आलेला आहे. 	
9	<p>श्री.निशांत बांगेरा – (WC - 104) Reclamation of Railadevi Lake, Thane</p>	<ul style="list-style-type: none"> • सदस्य सचिव तथा उपवनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे मार्फत दि.22.02.2023 रोजीच्या पत्रान्वये स्थळ पाहणी अहवाल संबंधीत अधिकारी यांचेकडून मागविण्यात आला होता. • त्या अनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश संबंधीत अधिकाऱ्यांना दिले. 	जिल्हाधिकारी, ठाणे

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
रायगड जिल्ह्यातील कांदळवन तक्रारी			
10	श्री.स्टॅलिन डी. (WC- 87) Destruction of coastal Wetlands in Kharghar Sector 16. दि. 05.01.2021	<ul style="list-style-type: none"> सिडको यांच्या दि.31.03.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर क्षेत्र पनवेल महानगरपालिकेत हस्तांतरीत केल्यामुळे याबाबत कार्यकारी अभियंता (प्रकल्प) पनवेल, पनवेल महानगरपालिका यांस सदर तक्रार वर्ग करण्यात आली आहे. तथापि सिडको अधिकाऱ्यांच्या दि.08.03.2023 रोजीच्या संयुक्त स्थळ पहाणी दरम्यान सदर जाळया श्री. मुझाम्मिल पटेल व इतर यांच्या असल्याचे समजले असून, दि.23.03.2023 रोजीच्या नियंत्रक, अनाधिकृत बांधकामे यांच्या अहवालानुसार सदर जागेवरील जाळया काढण्यात आलेल्या असून सोबत सदर जागेचे छायाचित्रे जोडण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. 	1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको
11	श्री. स्टॅलिन डी – (WC- 100) Wetlands already eliminated in defiance of court orders to protect and ones that are presently being destroyed. Date -12.07.2022.	<ul style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.02.11.2022 रोजीच्या अहवालानुसार मौजे पाणजे, ता.उरण, जि. रायगड येथील जागा वेटलॅंड नियम, 2010 नुसार वेटलॅंडच्या यादीत समाविष्ट नाही. तसेच पाणथळ म्हणून अधिसूचित केलेली नाही. तसेच मौजे भेंडखळ, मौजे बोकडविरा, मौजे सावरखार, मौजे जासई, ता.उरण, जि.रायगड येथील जागा वेटलॅंड नियम, 2010 नुसार वेटलॅंडच्या यादीत समाविष्ट आहे. परंतु पाणथळ म्हणून अधिसूचित केलेली नाही. त्याअनुषंगाने समितीच्या निर्देशानुसार उचित कार्यवाही करण्यात येईल. 	1. जिल्हाधिकारी, रायगड 2. उपवनसंरक्षक अलिबाग, जि.रायगड
12	श्री. स्टॅलिन डी – (WC- 101) Please Stop Reclamation and destruction of belpada Wetland. Date – 28.09.2022	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी रायगड यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	1. जिल्हाधिकारी, रायगड
13	श्री. बी.एन.कुमार – (WC - 103) 10 acres of Kharghar wetland systematically buried Date : 04.01.2023.	<ul style="list-style-type: none"> सिडको यांच्या दि.24.05.2023 रोजीच्या स्थळपहाणी अहवालानुसार सदर भूखंडावर कुठल्याही प्रकारची बांधकाम परवानगी देण्यात आलेली नाही तसेच रग्बी मैदानावर कुठलेही बांधकाम झालेले नसल्याचे नमूद केले आहे. सोबत स्थळपहाणी अहवालाचे छायाचित्रे जोडण्यात आलेली आहेत. जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.06.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर तक्रारीत नमूद मौजे खारघर सेक्टर 25 येथील प्लॉट रग्बी इंडिया यांना ग्राऊंडकरीता दिलेला आहे अशा आशयाचा बोर्ड जागेवर लावण्यात आला आहे. सदर जागेची स्थळपहाणी केली असता, सदर जागेवर कोणत्याही प्रकारचा 	-

		<p>जागेभोवती तारेचे कुंपन असून सदर जागेमध्ये तसेच जागेच्या भोवतालच्या परिसरात कांदळवनाचा न्हास झाल्याचे दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे.</p> <ul style="list-style-type: none"> • सदर तक्रारीमध्ये नमूद मौजे तळोजे पाचनंद येथील स.नं.261, 262, 267, 268 व 270 चे कब्जेदार सदरी महाराष्ट्र शासन सिडको असून सदरच्या जमीन मिळकती गाव नकाशानुसार तळोजे खाडी किनारी असल्यामुळे जमिनीच्या हद्दी मोजणी अंती स्पष्ट होतील. परंतु सदर क्षेत्राची आजरोजी पाहणी केली असता, तळोजेचे कार्यक्षेत्रामध्ये कांदळवनाचा न्हास झाल्याचे दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे. • त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्षांच्या निर्देशानुसार सदर तक्रारी संदर्भात पुढील निर्णय घेण्यात येईल. 	
14	<p>श्री.बी.एन.कुमार (WC-106) NMSEZ IT Hub on Mangrove-wetland graves-Request to stop it. दि : 08.03.2023</p>	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.30.05.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर जागेची दि.11.05.2023 रोजी प्रत्यक्ष पाहणी केली असता, सदरची जागा सिडको संपादीत असून द्रोणागिरी डेव्हलपमेंट प्लॅनमधील सेक्टर 16 ते 28 या NMSEZ यांचे ताब्यातील जमीन आहे. सदर ठिकाणी आजरोजी कोणत्याही प्रकारचे IT संबंधित Hub चे काम सुरु नाही. त्यामुळे वेटलँड किंवा कांदळवनाचा न्हास झाल्याचे दिसून येत नाही. • तसेच, सदरची जागा ही वेटलँड (संवर्धन आणि व्यवस्थापन) नियम, 2010 नुसार वेटलँड या यादीत समाविष्ट नाही. सबब, सदर जागेची तपासणी केली असता सदर जागेवर कांदळवन तोड झालेली नाही. • मा.अध्यक्षांनी सिडको व विभागीय वन अधिकारी, मुं.कां.सं.घ, कुर्ला यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<p>1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 2. विभागीय वन अधिकारी, मु.कां.सं.घ, कुर्ला.</p>
15	<p>श्री. बी.एन.कुमार (WC-111) Reclamation of Dastan, Savarkhar intertidal waters complete. दि. 23.04.2023</p>	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.14.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार 1) दास्तान फाटा शिव स्मारक ते करळ जंक्शन जुना पनवेल — उरण रस्ता 348A च्या पुर्व बाजुला जे.एन.पी.टी. यांचे नावे असलेल्या जमिनीमध्ये खाजगी विकासक खारपाटील, म्हात्रे व ठाकूर यांना 12.5 % योजनेकरीता भूखंड तयार करणेकामी दिलेला असून सदर विकासकांनी शिवस्मारक ते करळ जंक्शन पर्यंत अंदाजे 3.5 कि.मी. एवढ्या लांबीच्या जागेमध्ये अंदाजे 7 फुट उंच माती, दगड, मुरुम यांचा भराव केलेला आहे. 2) तसेच सावरखार येथील जे.एन.पी.टी. ब्रिजच्या पश्चिम बाजुला जे.एन.पी.टी. च्या नावे असलेल्या जमिनीमध्ये माती व डेब्रिजचा भराव केलेला असून सदर जागेमध्ये बांध घालून पाण्याची डबकी तयार केलेली आहेत. सदर जागेवर यापूर्वी भराव केलेला आहे. • वर नमूद केलेल्या दोन्हीही जागा जे.एन.पी.टी. यांच्या मालकीच्या असून सदर जागेवर जे.एन.पी.टी. मार्फत विकास कामांकरीता वापर सुरु असल्याचे नमूद केले आहे. 	<p>1. जवाहरलाल नेहरु पोर्ट अॅथोरीटी, नवी मुंबई</p>

पालघर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी

16	<p>श्री. दामोदर शिंगडा (WC-86) वसई तालुक्यातील मौजे धोवली येथे पाणथळ क्षेत्रातील समुद्राला लागून असलेल्या सर्वे नं. १०९ ते सर्वे नं.११५ मधील ५० एकर पेक्षा जास्त पाणथळ जागेतील तिवरे / कांदळवन कापून बेकायदा भराव केल्याबाबत. Date - 26.12.2022</p>	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर, वसई-विरार महानगरपालिका तसेच उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> आयुक्त, वसई-विरार, मनपा जिल्हाधिकारी पालघर उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर
17	<p>श्री. निलेश विनायक जोशी (WC- 95) पालघर जिल्हयातील वसई तालुक्यातील, वसई-विरार शहर महानगरपालिकेच्या प्रभाग समिती एच येथील दिवाणमान परिसरातील CRZ Area - No Development Zone मधील बांधकाम अनधिकृत यादीत नसल्याबाबतची तक्रार. Date - 21.12.2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> सदर विषय पर्यावरण विभागाशी संबंधित असल्याने मा.अध्यक्षांनी सदर तक्रार पुढील कार्यवाहीसाठी संचालक, पर्यावरण विभाग यांचेकडे वर्ग करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> संचालक, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई आयुक्त, वसई-विरार शहर महानगरपालिका जिल्हाधिकारी पालघर
18	<p>श्री.दिपक बारीया (WC-107) तत्कालीन वसई तहसिलदार यांनी "पाणथळ तक्रार निवारण समिती" यांना सादर केलेले खोटे अहवाल व आरोपीत इसमासोबत स्वतःच्या आर्थिक फायद्यासाठी संगनमत करून शासकीय कर्तव्य बजावण्यात केलेला कसूर ह्या बाबत. दि. 26.03.2023</p>	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर व उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी पालघर उप वनसंरक्षक, पालघर
19	<p>श्री.फ्रान्सिस डिसोजा (WC-108) भुईगाव खुर्द व बुद्रुक हद्दीतील सरकारी मालकीच्या सर्व्हे नं.164 या पाणथळ खार जमिनीवर बेकायदा भराव व बेकायदा रस्त्याचे बांधकाम करित असलेल्या गुन्हेगारांवर</p>	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी पालघर व उपवनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी पालघर उप वनसंरक्षक, डहाणू वन विभाग, पालघर

करणेबाबत.
दि. 31.03.2023

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या दि.10.08.2023 रोजीच्या बैठकीतील तक्रारींचा
सद्यस्थितीचा जिल्हानिहाय गोषवारा

जिल्हा	एकूण तक्रारी	निकाली काढण्यात आलेल्या तक्रारी	प्रलंबित तक्रारी
मुंबई शहर	0	0	0
मुंबई उपनगर	3	0	3
ठाणे	4	0	4
पालघर	4	0	4
रायगड	8	0	8
रत्नागिरी	0	0	0
सिंधुदुर्ग	0	0	0
एकूण	19	0	19

(डॉ. महेंद्र कल्याणकर)
अध्यक्ष,

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई यांचे कार्यालय

३०२, वेक फिल्ड हाऊस, ३ रामजला, ब्रिटानियारेस्टोरंटजवळ, बॅलार्डइस्टेट, फोर्ट, मुंबई-४००००९.

दुरध्वनीक्र.०२२-२२६९४९८५/८४ Email:ccfmangrove@mahaforest.gov.in /ccfmmumbai@gmail.com

विषय:- कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या
43 व्या बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त.
जा.क्र.कक्ष-1/ल.ले/222/सन 2023-24
फोर्ट, मुंबई 400 001 दिनांक: 06/09/2023

प्रति,

1. मा. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, नवी मुंबई.
2. मा. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई.
3. मा. जिल्हाधिकारी, मुंबई/ मुंबई उपनगर/ ठाणे/ पालघर / रायगड / रत्नागिरी / सिंधुदुर्ग.
4. मा. पोलिस आयुक्त, मुंबई/ठाणे.
जिल्हा पोलीस अधिक्षक, ठाणे (ग्रामीण) /पालघर/ रायगड/ रत्नागिरी/ सिंधुदुर्ग.
5. मा. संचालक, पर्यावरण विभाग.
6. मा. अपर आयुक्त, विभागीय आयुक्त कार्यालय, कोकण विभाग.
7. मा. आयुक्त/ सहआयुक्त, महानगरपालिका (मुंबई/ नवी मुंबई/ ठाणे / मिरा भाईंदर/
वसई-विरार / कल्याण-डोंबविली / भिवंडी निझामपूर / उल्हासनगर.)
8. उप वनसंरक्षक (कांदळवन कक्ष), मुंबई.
9. श्री. दयानंद स्टॅलिन, संचालक, वनशक्ती अशासकीय संस्था.
10. प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ.
11. नगर रचना विभागाचे अधिकारी / शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ (सिडको).
12. डॉ. महेश शिंदीकर, Applied dept of Science, College of Engineering Pune.

संदर्भ :- या कार्यालयचे पत्र जा.क्र.कक्ष-1/समिती/209/सन 2023-24 दि.31.08.2023.

उपरोक्त संदर्भान्वये विषयांकीत प्रकरणी कोकण विभागातील वेटलँड संदर्भात कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 43 वी बैठक, शुक्रवार दिनांक 01.09.2023 रोजी मा. अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचे अध्यक्षतेखाली घेण्यात आली होती.

सदर बैठकीचे मंजूर इतिवृत्त आपणास माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे. तरी, कृपया अवलोकन होणेस विनंती आहे.

(अनिता पाटील)

सदस्य सचिव

सोबत : बैठकीचे इतिवृत्त.

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा उप वनसंरक्षक कांदळवन कक्ष, मुंबई

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 43 वी बैठक

दि.01.09.2023 रोजीचे इतिवृत्त

मा. विभागीय आयुक्त यांचे कार्यालय, सी.बी.डी.बेलापूर, नवी मुंबई.

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीची 43 वी बैठक समितीचे अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली पार पडली. समितीच्या सदस्य सचिव यांनी उपस्थितांचे स्वागत केले व मा. अध्यक्ष यांच्या अनुमतीने समितीच्या कामकाजास सुरुवात झाली. सदर बैठकीस खालील नमूद अधिकारी व कर्मचारी व्यक्तीशः अथवा व्ही. सी. द्वारे उपस्थित होते.

अ.क्र.	नाव	पद	कार्यालय
1.	डॉ. महेंद्र कल्याणकर	अध्यक्ष तथा विभागीय आयुक्त कोकण विभाग	विभागीय आयुक्त कोकण यांचे कार्यालय
2.	श्री. अजित साखरे	उप आयुक्त (सामान्य प्रशासन)	विभागीय आयुक्त कोकण यांचे कार्यालय
3.	श्री. अभय पिंपळकर	संचालक, पर्यावरण (व्ही.सी.द्वारे)	पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय (MCZMA)
4.	श्री. राजेंद्र भोसले	जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर	जिल्हाधिकारी कार्यालय, मुंबई उपनगर
5.	श्री. योगेश म्हसे	जिल्हाधिकारी, रायगड (व्ही.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी कार्यालय, रायगड
6.	श्रीमती अनिता पाटील	सदस्य सचिव तथा उप वनसंरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई	कांदळवन कक्ष, मुंबई
7.	श्री. एम.देवेंद्र सिंग	जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी (व्ही.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी
8.	श्री. गोविंद बोडके	जिल्हाधिकारी, पालघर (व्ही.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी कार्यालय, पालघर
9.	श्री. किशोर तावडे	जिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग (व्ही.सी.द्वारे)	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सिंधुदुर्ग
10.	श्री. शंकर बर्गे (व्ही.सी.द्वारे)	अतिरीक्त जिल्हाधिकारी, सिंधुदुर्ग	जिल्हाधिकारी कार्यालय, सिंधुदुर्ग
11.	श्री. संजोग कबरे	उपायुक्त, (विशेष) (व्ही.सी.द्वारे)	बृहन्मुंबई महानगरपालिका
12.	श्री.सोमनाथ पोटेरे	उप आयुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका	नवी मुंबई महानगरपालिका
13.	श्री.अभिषेक पराडकर (व्ही.सी.द्वारे)	उप आयुक्त, पनवेल महानगरपालिका	पनवेल महानगरपालिका
14.	श्री. भागवत गावंडे	उप विभागीय अधिकारी	जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर
15.	श्री. राहुल एकनाथ मुंडके	उप विभागीय अधिकारी, (SDO) पनवेल	जिल्हाधिकारी रायगड यांचे प्रतिनिधी
16.	श्री. धनाजीराव धायगुडे	जिल्हा अधिक्षक भूमी अभिलेख	जिल्हाधिकारी कार्यालय, मुंबई शहर
17.	श्री. योगेश गुणीजन (व्ही.सी.द्वारे)	सहायक आयुक्त, पर्यावरण विभाग	मिरा-भाईंदर महानगरपालिका
18.	श्री. सुदेश परब	सहायक आयुक्त, परिमंडळ 1, नवी मुंबई	नवी मुंबई महानगरपालिका
19.	श्रीमती निलिमा सुर्यवंशी	तहसीलदार, महसूल	जिल्हाधिकारी कार्यालय, ठाणे
20.	श्री. वैभव बोराटे (व्ही.सी.द्वारे)	सहायक वनसंरक्षक, चिपळूण	विभागीय वन अधिकारी, चिपळूण कार्यालय
21.	श्री. जगदीश पाटील	वरिष्ठ नियोजनकार (पर्यावरण), सिडको	सिडको कार्यालय (CIDCO)
22.	श्री.अजय वानखेडे	उप नियोजनकार (पर्यावरण), सिडको	सिडको कार्यालय (CIDCO)

23.	श्रीमती मनिषा प्रधान	मुख्य पर्यावरण अधिकारी, ठाणे	ठाणे महानगरपालिका
24.	श्री. अजय रा. पाटण	कार्यकारी अभियंता, परिमंडळ - 4	बृहन्मुंबई महानगरपालिका कार्यालय
25.	श्री. स्वप्निल पाटील	दुय्यम अभियंता (घकव्य)	बृहन्मुंबई महानगरपालिका कार्यालय
26.	श्री. सचिन आडकर	उ.प्रा.अ., म.प्र.नि.मंडळ	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ
27.	श्री. नितेश चौधरी	पर्यावरण अधिकारी (भिवंडी)	-
28.	श्री. महेंद्र पगारे	वनक्षेत्र सर्वेक्षक (व्ही.सी.द्वारे)	उप वनसंरक्षक, सावंतवाडी, वनविभाग
29.	श्री. कृष्णा नाईक	वरिष्ठ लिपिक, नवी मुंबई महानगरपालिका	नवी मुंबई महानगरपालिका
30.	श्री. प्रशांत मर्दे	सहाय्यक पोलिस आयुक्त, मुंबई	-
31.	श्री. जितेंद्र जगदाळे	सहाय्यक पोलिस आयुक्त, ठाणे शहर	-
32.	श्री. संजय बा. सावंत	पोलीस उप अधिक्षक (गृह) रायगड	-
33.	श्रीमती सुवर्णा जाधव	फिल्ड ऑफिसर, ठाणे	महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ
34.	श्री. सचिन हुंदळेकर	पोलीस निरीक्षक	पोलीस अधिक्षक कार्यालय सिंधुदुर्ग
35.	श्री. निलेश माईनकर	-	-
36.	श्री. संजु मुगतार	-	-
37.	श्री. अनिल क्षिरसागर	-	-
38.	श्री. स्टॅलिन डी.	संचालक, वनशक्ती (व्ही.सी.द्वारे)	वनशक्ती

❖ व्ही.सी. मधील काही उपस्थित सदस्यांचे नाम / पदनामाचा बोध होत नसल्यामुळे फक्त नावांची नोंद केलेली आहे.

आयत्यावेळचे विषय	
1.	<p>बैठकी दरम्यान मा.अध्यक्ष यांनी दिलेल्या सूचना</p> <ul style="list-style-type: none"> कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या संयुक्त स्थळपाहणीसाठी विशेषतः पालघर, रायगड, ठाणे व मुंबई उपनगर या जिल्हाकरीता संबंधित जिल्हातील प्रादेशिक प्रदुषण नियंत्रण अधिकाऱ्यांची नियुक्ती करावी. नियुक्त अधिकाऱ्यांनी समितीच्या स्थळपाहणीवेळी संबंधित विभागासोबत उपस्थित रहावे असे निर्देश मा. अध्यक्ष यांनी संचालक, पर्यावरण विभाग यांस दिले. सदर अधिकाऱ्यांची माहिती संबंधित जिल्हाधिकारी कार्यालयास तसेच कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीस कळविण्याच्या सूचना मा.अध्यक्ष यांनी संचालक, पर्यावरण विभाग यांस दिल्या. तसेच संचालक, पर्यावरण विभाग यांना आजच्या बैठकीचा संदर्भ देऊन संबंधित जिल्हाधिकारी कार्यालयास त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील प्रत्येक पाणथळ क्षेत्राबाबतची संक्षिप्त माहिती (Brief Document) पर्यावरण विभाग, मंत्रालय यांस कळविण्याबाबत मुदत देऊन (Deadline) पत्रव्यवहार करावा व सदर पत्राची प्रत विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचे कार्यालयास पाठवावी असे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी दिले. समितीस प्राप्त झालेल्या रायगड जिल्हातील पाणथळ क्षेत्राच्या तक्रारीबाबत जिल्हाधिकारी रायगड यांनी संचालक, पर्यावरण विभाग व सह व्यवस्थापकीय संचालक -2, सिडको यांचे सोबत संयुक्त बैठकीचे नियोजन करावे. सदर बैठकी दरम्यान तक्रारीत नमूद क्षेत्र हे 1. पाणथळ क्षेत्र आहे किंवा नाही यांची तपासणी करावी. 2. सदर क्षेत्र पाणथळ क्षेत्र नसल्यास मा. उच्च न्यायलय, मुंबई यांचे पाणथळ क्षेत्राचे संरक्षण व संवर्धनासाठी दिलेल्या निर्देशानुसार काय कार्यवाही करता येईल त्याचे विश्र्लेषण (Analysis) करुन त्याबाबत योग्य प्रस्ताव पुढील बैठकीपूर्वी समितीस सादर करावा असे निर्देश मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी रायगड व सह व्यवस्थापकीय संचालक -2, सिडको यांना दिले.

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीकडे प्राप्त तक्रारींवरील कार्यवाहीचा तपशील

अ.क्र	तक्रार क्र. व तक्रारीचा विषय	करावयाची कार्यवाही	कार्यवाही करणारी यंत्रणा
मुंबई उपनगर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
1	श्री. स्टॅलीन डी. (WC- 73) Destruction of wetlands & near Bhakti Park Mono Rail station & nearby areas in Wadala. दि. 31.01.2019	<ul style="list-style-type: none"> उपनमक आयुक्त कार्यालय, बेलार्ड ईस्टेट, मुंबई यांच्या दि.14.10.2022 रोजीच्या अहवालानुसार वडाळा सॉल्ट पॅन विभागातील, सॉल्ट पॅन जमीन ही भारत शासनाच्या अखत्यारीत आहे. सदर अहवालानुसार डेब्रिज हटवण्याची कार्यवाही बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडून (MCGM) करण्यात यावी. त्यासंदर्भात त्यांच्याशी अनेकदा पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे, परंतु अद्यापही त्यांच्यामार्फत तक्रारीच्या अनुषंगाने कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नाही. मीठ उपअधीक्षक, वडाळा यांचे मार्फत वडाळा पोलीस स्टेशनमध्ये FIR No. 265/2020 व No. 358/2021 अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आलेला आहे. तसेच अशा बेकायदेशीर कामांवर कार्यवाही करण्यासाठी मिठागरे विभागामार्फत आवश्यक ती पावले उचलली जात असून, जून 2022 मध्ये, MCGM आणि वन विभागाच्या मदतीने (कांदळवन कक्ष) वडाळा येथे जमीनदोस्त करण्याची मोहीम राबविण्यात आली असल्याचे नमूद केले आहे. सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी मुंबई शहर यांच्या प्रतिनिधींना उपायुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना तक्रारीतील नमूद स्थळ दाखवावे तसेच बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने सद्यस्थितीत सदर जागेवरील डेब्रिजची तपासणी करून पुढील बैठकीपूर्वी समितीस अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> उपनमक आयुक्त कार्यालय, मुंबई बृहन्मुंबई महानगरपालिका
2	श्री.स्टॅलीन डी. (WC-109) Request for restoration of Culvem lake Gorai and also action against destroyers of wetlands. दि. 15.04.2023	<ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांना उप विभागीय अधिकारी, मुंबई उपनगर तसेच संचालक, पर्यावरण विभाग व बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांचे प्रतिनिधींसोबत सदर जागेवर संयुक्तस्थळ पाहणी करून घेण्याचे नियोजन करावे. तसेच दोन्ही स्थळ पाहणीबाबत जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांनी बैठक घेऊन पुढील आवश्यक कार्यवाही करावी व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी समितीस सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर संचालक, पर्यावरण विभाग आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका
3	श्री. हरिष पांडे (WC-110) Destruction of wetland & creek in Gorai Essel world area. दि. 17.04.2023		

ठाणे जिल्ह्यातील कांदळवन तक्रारी

4	<p>श्री. स्टॅलिन डी. (WC- 81) Reclamation of Wetlands on the Left side of Kharigaon Toll Plaza as one drives from Thane to Kalyan. Date - 20.01.2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ठाणे महानगरपालिका यांचे दि.28.08.2023 रोजीच्या अहवालानुसार कांदळवनाच्या नमूद जागेतील भराव काढल्यानंतर त्या डेब्रिजच्या व्यवस्थापनाकरीता जागा निश्चित होणे गरजेचे असून, त्याकरीता गायमुख जेटीसमोर घोडबंदर रस्त्यानजीक बंद खाणीच्या जागेबाबत वन विभागाची परवानगी आवश्यक आहे. त्याअनुषंगाने उप वनसंरक्षक, वन विभाग, ठाणे यांचेशी पत्र व्यवहार करण्यात आलेला आहे. सदर परवानगी प्राप्त झाल्या नंतर ठाणे महानगरपालिकेद्वारे तक्रार स्थळावरील भरणी काढण्याबाबतचे काम प्रस्तावित करण्यात येईल असे नमूद केले आहे. • मा.अध्यक्षांनी सदर तक्रारीबाबत जिल्हाधिकारी ठाणे यांनी ठाणे महानगरपालिका व तक्रारदार श्री. स्टॅलिन डी. यांचे सोबत संयुक्त बैठक घेऊन आवश्यक कार्यवाही करावी व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी समितीस सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<p>1. जिल्हाधिकारी, ठाणे 2. आयुक्त, ठाणे महानगरपालिका</p>
5	<p>श्री. सुनील अगरवाल (WC- 92) Mangroves and Wetlands destruction near Hiranandani Estate Thane. Date - 04.12.2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> • मा.अध्यक्षांनी जिल्हाधिकारी ठाणे तसेच आयुक्त, ठाणे महानगरपालिका यांनी पुढील बैठकीपूर्वी या तक्रारीबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल समितीस सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<p>1. जिल्हाधिकारी, ठाणे 2. आयुक्त, ठाणे महानगरपालिका</p>
6	<p>श्री. सुनील अगरवाल. (WC- 96) Violation of CRZ rules & Indian Wildlife Protection Act in Sector 60, Nerul Navi, Mumbai. Date - 24.09.2022.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • तक्रारीत नमूद जागा ही मीठागरे विभागाच्या अखत्यारीत असल्याचे समितीचे अशासकीय सदस्य श्री.स्टॅलिन डी. यांनी चर्चे दरम्यान नमूद केले. त्याअनुषंगाने जिल्हाधिकारी ठाणे यांना मिठागरे विभाग व संचालक, पर्यावरण विभाग यांचे कार्यालयाशी समन्वय साधून आवश्यक कार्यवाही करावी व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल पुढील बैठकीपूर्वी समितीस सादर करण्याचे आदेश दिले. 	<p>1. जिल्हाधिकारी, ठाणे 2. आयुक्त, मीठागरे विभाग 3. संचालक, पर्यावरण विभाग</p>
7	<p>श्री. स्टॅलिन डी - (WC- 102) Blockage of tide water by CIDCO in Survey Number 265 Nerul. Date - 08.10.2022.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • सिडको कार्यालयाच्या दि.17.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार, सदर जागेवर काही स्थानिक मच्छीमार समाजातील लोकांनी लाकडी झडपे लावून समुद्राच्या पाण्याची भरती व आहोटी दरम्यान संचालन करत असल्याचे निदर्शनास आले. यात त्यांचा मच्छीमारांचा हेतू असल्याचे आढळून येत असून या ठिकाणी सिडको ने भू-विकासाचे कुठलेही कार्य हाती घेण्यात आलेले नसल्याचे नमूद केले आहे. 	<p>1. नवी मुंबई महानगरपालिका</p>
8	<p>श्रीमती श्रुती अग्रवाल दि. 28.02.2023 व</p>	<ul style="list-style-type: none"> • तक्रार क्र.102 व 105 संदर्भात सिडको यांनी अहवाल सादर केला असला तरी तक्रारदाराने नमूद केलेल्या बाबींबाबत स्पष्टता करावी. 	

	<p>श्री. स्टॅलिन डी. दि. 01.03.2023 श्री. प्रदीप पाटोले दि. 16.05.2023 (WC-105) 1. Blockage of water in the wetlands behind NRI complex. 2. Survey No. 22 a huge Mangrove patch is in possession of CIDCO.</p>		
9	<p>श्री. निशांत बांगेरा — (WC - 104) Reclamation of Railadevi Lake, Thane</p>	<ul style="list-style-type: none"> सदर तक्रारीच्या चर्चे दरम्यान तलावाचे काम सद्यस्थितीत थांबविले असून भविष्यात तलावातील गाळ काढण्याकरीता वनविभागाच्या मान्यतेने एक Standard Operating Procedure (SOP) तयार करण्यात येणार आहे. तसेच NGO व वन्यजीव तज्ञ यांचे सोबत एक समिती स्थापन करून त्याच्या सूचनेनुसारच पुढे काम करण्यात येईल आणि यापुढे तलावाचे नुकसान होणार नाही याची दक्षता घेण्यात येईल असे ठाणे महानगरपालिका यांच्या प्रतिनिधींनी सांगितले. मा.अध्यक्ष यांनी सदर तलावाबाबत भविष्यात करण्यात येणाऱ्या कामकाजाबाबतची माहिती समितीच्या पुढच्या बैठकीत सादर करावी असे ठाणे महानगरपालिका यांचे प्रतिनिधी यांना सूचित केले. 	1. ठाणे महानगरपालिका

रायगड जिल्ह्यातील कांदळवन तक्रारी

10	<p>श्री. स्टॅलिन डी. (WC- 87) Destruction of coastal Wetlands in Kharghar Sector 16. दि. 05.01.2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> सिडको विभागाच्या दि. 08.03.2023 रोजीच्या संयुक्त स्थळ पहाणी दरम्यान सदर जाळ्या श्री. मुझाम्मिल पटेल व इतर यांच्या असल्याचे समजले असून, दि. 23.03.2023 रोजीच्या नियंत्रक, अनाधिकृत बांधकामे यांच्या अहवालानुसार सदर जागेवरील जाळ्या काढण्यात आलेल्या असून सोबत सदर जागेचे छायाचित्रे जोडण्यात आले असल्याचे नमूद केले आहे. सदर तक्रारीबाबत संयुक्त स्थळपहाणीकरीता तक्रारदार यांना बोलविण्यात आलेले नसल्याचे श्री. स्टॅलिन डी. यांनी चर्चे दरम्यान सांगितले. तथापि मा.अध्यक्ष यांनी तक्रारदार यांचे सोबत पुनःश्च स्थळपहाणी करून पुढील बैठकीपूर्वी समितीस अहवाल सादर करावा असे सिडको यांचे प्रतिनिधींना सांगितले. 	1. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको
11	<p>श्री. स्टॅलिन डी — (WC- 100) Wetlands already eliminated in defiance of court orders to protect and</p>	<ul style="list-style-type: none"> जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि. 02.11.2022 रोजीच्या अहवालानुसार मौजे पाणजे, ता. उरण, जि. रायगड येथील जागा वेटलँड नियम, 2010 नुसार वेटलँडच्या यादीत समाविष्ट नाही. तसेच पाणथळ म्हणून अधिसूचित केलेली नाही. तसेच मौजे भेंडखळ, मौजे बोकडविरा, मौजे सावरखार, मौजे जासई, ता. उरण, जि. रायगड येथील जागा वेटलँड नियम, 2010 नुसार 	1. जिल्हाधिकारी, रायगड 2. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 3. संचालक,

	<p>ones that are presently being destroyed. Date -12.07.2022.</p>	<p>वेटलॅंडच्या यादीत समाविष्ट आहे. परंतु पाणथळ म्हणून अधिसूचित केलेली नाही.</p> <ul style="list-style-type: none"> मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी रायगड यांना संचालक, पर्यावरण विभाग व सिडको यांचे प्रतिनिधी सोबत समितीच्या पुढील बैठकी पूर्वी संयुक्त बैठक घेऊन सदर तक्रारीबाबत उचित कार्यवाही करण्याचे निर्देश दिले. 	<p>पर्यावरण विभाग</p>
<p>12</p>	<p>श्री. स्टॅलिन डी – (WC- 101) Please Stop Reclamation and destruction of belpada Wetland. Date – 28.09.2022</p>	<ul style="list-style-type: none"> सदर तक्रारीबाबत जिल्हाधिकारी रायगड यांनी तक्रारदारा सोबत संयुक्त स्थळपाहणी करण्याचे निर्देश दिलेले असल्याचे उप विभागीय अधिकारी, पनवेल यांनी सांगितले. त्याअनुषंगाने मा.अध्यक्ष यांनी पुढील बैठकीपूर्वी स्थळ पाहणी करून केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल समितीस सादर करण्याचे निर्देश उप विभागीय अधिकारी, पनवेल यांना दिले. 	<p>1. जिल्हाधिकारी, रायगड</p>
<p>13</p>	<p>श्री. बी.एन.कुमार – (WC - 103) 10 acres of Kharghar wetland systematically buried Date : 04.01.2023.</p>	<ul style="list-style-type: none"> सिडको यांच्या दि.24.05.2023 रोजीच्या स्थळपाहणी अहवालानुसार सदर भूखंडावर कुठल्याही प्रकारची बांधकाम परवानगी देण्यात आलेली नाही तसेच रग्बी मैदानावर कुठलेही बांधकाम झालेले नसल्याचे नमूद केले आहे. सोबत स्थळपाहणी अहवालाचे छायाचित्रे जोडण्यात आलेली आहेत. जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.06.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर तक्रारीत नमूद मौजे खारघर सेक्टर 25 येथील प्लॉट रग्बी इंडिया यांना ग्राऊंडकरीता दिलेला आहे अशा आशयाचा बोर्ड जागेवर लावण्यात आला आहे. सदर जागेची स्थळपाहणी केली असता, सदर जागेवर कोणत्याही प्रकारचा भराव अगर बांधकाम केल्याचे दिसून आलेले नाही. तसेच जागेभोवती तारेचे कुंपन असून सदर जागेमध्ये तसेच जागेच्या भोवतालच्या परिसरात कांदळवनाचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे. सदर तक्रारीमध्ये नमूद मौजे तळोजे पाचनंद येथील स.नं.261, 262, 267, 268 व 270 चे कब्जेदार सदरी महाराष्ट्र शासन सिडको असून सदरच्या जमीन मिळकती गाव नकाशानुसार तळोजे खाडी किनारी असल्यामुळे जमिनीच्या हद्दी मोजणी अंती स्पष्ट होतील. परंतु सदर क्षेत्राची आजरोजी पाहणी केली असता, तळोजा कार्यक्षेत्रामध्ये कांदळवनाचा ऱ्हास झाल्याचे दिसून आले नसल्याचे नमूद केले आहे. मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी रायगड यांना संचालक, पर्यावरण विभाग व सिडको यांचे प्रतिनिधी सोबत समितीच्या पुढील बैठकी पूर्वी संयुक्त बैठक घेऊन सदर तक्रारीबाबत उचित कार्यवाही करण्याचे निर्देश दिले. 	<p>1. जिल्हाधिकारी, रायगड 2. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 3. संचालक, पर्यावरण विभाग</p>

<p>14</p>	<p>श्री.बी.एन.कुमार (WC-106) NMSEZ IT Hub on Mangrove-wetland graves-Request to stop it. दि : 08.03.2023</p>	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.30.05.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सदर जागेची दि.11.05.2023 रोजी प्रत्यक्ष पाहणी केली असता, सदरची जागा सिडको संपादित असून द्रोणागिरी डेव्हलपमेंट प्लॅनमधील सेक्टर 16 ते 28 या NMSEZ यांचे ताब्यातील जमीन आहे. सदर ठिकाणी आजरोजी कोणत्याही प्रकारचे IT संबंधित Hub चे काम सुरु नाही. त्यामुळे वेटलँड किंवा कांदळवनाचा न्हास झाल्याचे दिसून येत नाही. • तसेच, सदरची जागा ही वेटलँड (संवर्धन आणि व्यवस्थापन) नियम, 2010 नुसार वेटलँड या यादीत समाविष्ट नाही. सबब, सदर जागेची तपासणी केली असता सदर जागेवर कांदळवन तोड झालेली नाही. • सिडको यांचे दि.05.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार सिडकोतर्फे नवी मुंबई प्रकल्प विकसित करण्यात येत असून उरण परिसर हे द्रोणागिरी नोडचा भाग आहे. सदर क्षेत्र हे सखल असून खाडीलगत आहे. त्यामुळे पावसाळ्यात भरतीच्या वेळी पावसाचे पाणी साचत असल्याकारणाने, द्रोणागिरी नोडचा विकास करताना सिडकोने सदर क्षेत्राचा अभ्यास करून IIT Mumbai या संस्थेने सुचविल्यानुसार, उच पध्दतीचा अवलंब केला. या पध्दतीमध्ये पावसाळी पाण्याचा निचरा करण्याकरिता द्रोणागिरी नोडमध्ये एकूण 6 होल्डींग पॉन्ड बांधले आहेत. समुद्राला भरती येते त्यावेळी पडणाऱ्या पावसाचे पाणी सदर होल्डींग पॉन्डमध्ये साठविण्यात येते व ओहोटीच्यावेळी साठलेल्या पाण्याचा निचरा पाईप आउटलेट द्वारे समुद्रात करण्यात येतो. परंतु, सध्या सदर होल्डींग पॉन्डमध्ये काही प्रमाणात कांदळवनाची वाढ झाली असल्यामुळे त्यांची धारण क्षमता कमी झाली आहे. मा. उच्च न्यायालयाच्या कांदळवनाबाबतच्या निर्बंधामुळे होल्डींग पॉन्डमधील कांदळवन काढण्याबाबत तसेच त्यामधील गाळ काढण्यासाठी (Desilting of Holding Pond) आवश्यक त्या परवानगी मिळविण्यासाठी सिडकोतर्फे प्रयत्न सुरु आहेत. • मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी रायगड यांना संचालक, पर्यावरण विभाग व सिडको यांचे प्रतिनिधी सोबत समितीच्या पुढील बैठकी पूर्वी संयुक्त बैठक घेऊन सदर तक्रारीबाबत उचित कार्यवाही करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. जिल्हाधिकारी, रायगड 2. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 3. संचालक, पर्यावरण विभाग
<p>15</p>	<p>श्री. बी.एन.कुमार (WC-111) Reclamation of Dastan, Savarkhar intertidal waters complete. दि. 23.04.2023</p>	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्हाधिकारी रायगड यांचे दि.14.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार 1) दास्तान फाटा शिव स्मारक ते करळ जंक्शन जुना पनवेल – उरण रस्ता 348A च्या पुर्व बाजुला जे.एन.पी.टी. यांचे नावे असलेल्या जमिनीमध्ये खाजगी विकासक खारपाटील, म्हात्रे व ठाकूर यांना 12.5 % योजनेकरीता भूखंड तयार करणेकामी दिलेला असून सदर विकासकांनी शिवस्मारक ते करळ जंक्शन पर्यंत अंदाजे 3.5 कि.मी. एवढ्या लांबीच्या जागेमध्ये अंदाजे 7 फुट उंच माती, दगड, मुरुम यांचा भराव केलेला आहे. 2) तसेच सावरखार येथील जे.एन.पी.टी. ब्रिजच्या पश्चिम बाजुला जे.एन.पी.टी. च्या नावे असलेल्या जमिनीमध्ये माती व डेब्रिजचा भराव केलेला असून सदर जागेमध्ये 	<ol style="list-style-type: none"> 1. जवाहरलाल नेहरु पोर्ट अँथोरीटी 2. जिल्हाधिकारी, रायगड 3. व्यवस्थापकीय संचालक, सिडको 4. संचालक, पर्यावरण विभाग

	<p>बांध घालून पाण्याची डबकी तयार केलेली आहेत. सदर जागेवर यापूर्वी भराव केलेला आहे.</p> <ul style="list-style-type: none"> • वर नमूद केलेल्या दोन्हीही जागा जे.एन.पी.टी. यांच्या मालकीच्या असून सदर जागेवर जे.एन.पी.टी. मार्फत विकास कामांकरिता वापर सुरु असल्याचे नमूद केले आहे. • मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी रायगड यांना संचालक, पर्यावरण विभाग व सिडको यांचे प्रतिनिधी सोबत समितीच्या पुढील बैठकी पूर्वी संयुक्त बैठक घेऊन सदर तक्रारीबाबत उचित कार्यवाही करण्याचे निर्देश दिले. 	
--	---	--

पालघर जिल्हयातील कांदळवन तक्रारी			
16	<p>श्री. दामोदर शिंगडा (WC-86) वसई तालुक्यातील मौजे धोवली येथे पाणथळ क्षेत्रातील समुद्राला लागून असलेल्या सर्वे नं. १०९ ते सर्वे नं.११५ मधील ५० एकर पेक्षा जास्त पाणथळ जागेतील तिवरे / कांदळवन कापून बेकायदा भराव केल्याबाबत. Date - 26.12.2022</p>	<ul style="list-style-type: none"> • वसई विरार शहर महानगरपालिका यांचे दि.13.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार गाव-मौजे धोवली, स.नं.109 ते 115 या जमिनीवर दि.17.12.2020 रोजी तालुका स्तरीय कांदळवन समिती यांनी प्रत्यक्ष पाहणी केली असता सदर ठिकाणी कांदळवनाचे नुकसान झाल्याचे दिसून आलेले नाही. तसेच माहे जानेवारी 2013 मध्ये उक्त स.नं.109 या जमिनीवर भराव होऊन कांदळवनाचे नुकसान झाल्या प्रकरणी वसई पोलीस स्टेशन येथे गुन्हा रजि नंबर-02/2013 दि.12.01.2013 अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला असल्याचे नमूद केले आहे. • मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी समितीस अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. आयुक्त, वसई-विरार, मनपा 2. जिल्हाधिकारी पालघर
17	<p>श्री. निलेश विनायक जोशी (WC- 95) पालघर जिल्हयातील वसई तालुक्यातील, वसई-विरार शहर महानगरपालिकेच्या प्रभाग समिती एच येथील दिवाणमान परिसरातील CRZ Area - No Development Zone मधील बांधकाम अनधिकृत यादीत नसल्याबाबतची तक्रार. Date - 21.12.2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> • सदर विषय पर्यावरण विभागाशी संबंधित असल्याने मा. अध्यक्ष यांनी सदर तक्रार पुढील कार्यवाहीसाठी संचालक, पर्यावरण विभाग यांचेकडे वर्ग करण्याचे निर्देश दिले होते. • मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी समितीस अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. संचालक, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई 2. जिल्हाधिकारी पालघर
18	<p>श्री.दिपक बारीया (WC-107) तत्कालीन वसई तहसिलदार यांनी “पाणथळ तक्रार निवारण समिती” यांना सादर केलेले खोटे अहवाल व आरोपीत</p>	<ul style="list-style-type: none"> • जिल्हाधिकारी पालघर यांचे दि.28.07.2023 रोजीच्या अहवालानुसार, सदर तक्रारी संदर्भात दिनांक 04.07.2023 रोजी स्थळ पाहणी करण्यात आलेली असून सदर ठिकाणी पाणथळाचा तसेच कांदळवनाचे न्हास / नुकसान झालेला नाही. सदर जागेमध्ये कोणत्याही प्रकारचा भराव केल्याचे दिसून आलेले नसल्याचे नमूद केले आहे. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. जिल्हाधिकारी पालघर

	इसमासोबत स्वतःच्या आर्थिक फायद्यासाठी संगनमत करुन शासकीय कर्तव्य बजावण्यात केलेला कसूर ह्या बाबत. दि. 26.03.2023		
19	श्री.फ्रान्सिस डिसोजा (WC-108) भुईगाव खुर्द व बुद्रुक हद्दीतील सरकारी मालकीच्या सर्व्हे नं.164 या पाणथळ खार जमिनीवर बेकायदा भराव व बेकायदा रस्त्याचे बांधकाम करीत असलेल्या गुन्हेगारांवर गुन्हा दाखल करुन कारवाई करणेबाबत. दि. 31.03.2023	• मा.अध्यक्ष यांनी जिल्हाधिकारी पालघर यांना पुढील बैठकीपूर्वी समितीस अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिले.	1.जिल्हाधिकारी पालघर

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समितीच्या दि.01.09.2023 रोजीच्या बैठकीतील तक्रारींचा सद्यस्थितीचा जिल्हानिहाय गोषवारा

जिल्हा	एकूण तक्रारी	निकाली काढण्यात आलेल्या तक्रारी	प्रलंबित तक्रारी
मुंबई शहर	0	0	0
मुंबई उपनगर	3	0	3
ठाणे	4	0	4
पालघर	4	0	4
रायगड	8	0	8
रत्नागिरी	0	0	0
सिंधुदुर्ग	0	0	0
एकूण	19	0	19

(डॉ. महेंद्र कल्याणकर)

अध्यक्ष,

कोकण पाणथळ तक्रार निवारण समिती
तथा विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग